

Passion  
för livet!

ÅRSREDOVISNING

**09**

# LEV LIVET FULLT UT!

*Laga tänder. Stoppa blödningar. Operera ryggar. Stöd och råd för ett friskare liv. Vi finns här för våra patienter, varje dag. Men vi finns också för våra medarbetare varje dag. Vårt unika koncept som stöttar och avlastar entreprenörerna skapar mer tid för patienten. I den här årsredovisningen möter du verkligheten bakom siffrorna och får veta mer om det unika koncept som gjort oss till Sveriges största koncern inom privat tandvård och hälso- och sjukvård.*

---

## VISION

PASSION FÖR LIVET

## VÅRA VÄRDEN

### NYTÄNKANDE OCH ENTREPRENÖRSANDA:

Drivkraften att utveckla vår verksamhet, att ständigt hitta bättre lösningar och att samverka skapar förutsättningar för innovation, lärande och personlig utveckling. Vi hämtar vår inspiration från småskalighet och entreprenörsanda.

### OMTANKE OCH ENGAGEMANG:

I alla våra möten visar vi respekt, värme, lyhördhet och serviceanda. Vårt engagemang är för patientens bästa.

### FÖRTROENDE OCH KVALITET:

Vi bedriver vård med hög yrkesskicklighet för att utveckla och behålla förtroendefulla och långsiktiga relationer. Vår professionalism lägger grunden för pålitlighet och trovärdighet.

# DETTA ÄR PRAKTIKERTJÄNST

*Praktikertjänst är Sveriges största koncern inom privat tandvård och hälso- och sjukvård. Företagets 2 100 aktieägare arbetar själva som verksamhetsansvariga på mottagningar runt om i landet. Praktikertjänsts affärsmodell kombinerar det bästa med småskalighetens patientnära kontakt och individuella frihet med storskalighetens effektivitet och ekonomiska styrka.*

---

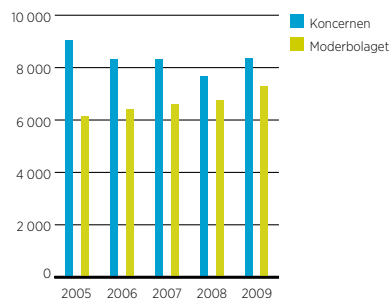
## INNEHÅLL

Vd har ordet	2
Praktikertjänst och omvärlden	6
Drivkrafterna som skapar värde	12
Praktikertjänsts koncept	14
Detta är tandvård	16
Detta är hälso- och sjukvård	20
Etik och kvalitet	24
Medarbetarna	27
Så styrs den finansiella verksamheten	28
Koncernledning	31
Styrelse	32
Förvaltningsberättelse	35
Resultat- och balansräkningar	37
Noter	42
Revisionsberättelse	47
Dotterbolag	48

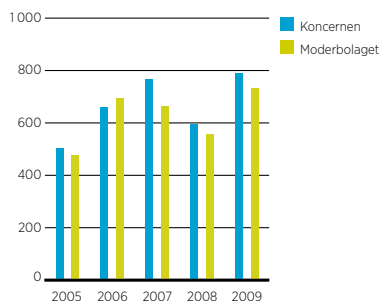
# PRAKTIKERTJÄNST I KORTHET

- Koncernens omsättning: 8 354 mkr (7 673 mkr)
- Moderbolagets omsättning: 7 305 mkr (6 752 mkr)
- Koncernens resultat efter finansnetto: 789 mkr (595 mkr)
- Moderbolagets resultat efter finansnetto: 733 mkr (557 mkr)
- Koncernens likvida medel 31 december: 3 646 mkr (3 659 mkr)
- Antal medarbetare i koncernen: 8 722 (8 384)
- Avsättning till Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse: 50 mkr (100 mkr)

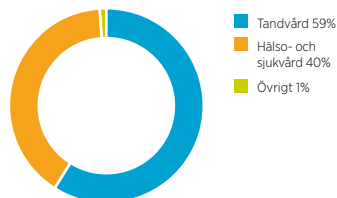
## Omsättning, mkr



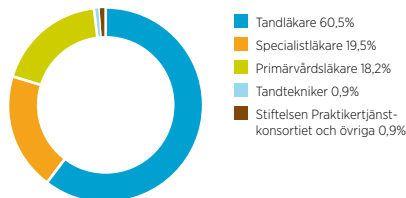
## Resultat efter finansnetto, mkr



## Omsättning per affärsområde



## Ägandet i Praktikertjänst



# VIKTIGA HÄNDELSE 2009

## AFFÄRSOMRÅDE TANDVÅRD

Verksamheten präglades även 2009 av tandvårdsreformens effekter. Reformen har medfört att många patienter som tidigare avvaktat med omfattande behandlingar nu har fått möjligheter att genomföra dessa. Detta har lett till att antalet patientbesök har ökat under året liksom den genomsnittliga behandlingstygden. Tandvårdsreformen har samtidigt lett till ett ökat administrativt arbete för bolagets tandläkare. Under året har Praktikertjänst rekryterat ett fyrtiotal nya tandläkare till bolaget.

## AFFÄRSOMRÅDE HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Lag om valfrihetssystem (LOV) i primärvården har öppnat nya affärsmöjligheter för Praktikertjänst. Under året har ett flertal nya primärvårdsmottagningar öppnat inom ramen för det fria vårdvalet varav merparten i Västra Götaland och i Skåne.

Under året vann Medicinsk Röntgen AB avtal om att driva röntgenverksamheten vid Eriksborg i Västerås och Rehab Station Stockholm AB vann tre viktiga avtal inom specialiserad rehabilitering.

Åre Hälsa och Natur AB har tvingats avveckla verksamheten efter att ha förlorat sitt huvuduppdrag, KOL-rehabilitering för Stockholms läns landsting. Skyclinic Praktikertjänst AB startade sin första verksamhet vid Arlanda flygplats under februari 2010. Verksamheten erbjuder flygplatsanställda och resenärer tandvård och sjukvård under samma tak.

En annan viktig nyhet 2009 var lagändringen att läkare och sjukgymnaster som verkar under nationella taxan fick möjlighet att överlåta sin rätt till ersättning till en efterträdare.

## AFFÄRSOMRÅDE FINANS

Aktiemarknadernas positiva utveckling under 2009 har påverkat värdet på koncernens placeringstillgångar i aktier och fondandelar gynnsamt. Även Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse har haft en mycket positiv avkastning under året. Konsolideringsgraden har ökat från 93,4 procent till 102,0 procent.

Under året har fastighetsinvesteringar gjorts i den under 2008 förvärvade fastigheten som ligger i anslutning till Läkarhuset Vällingby.

## NYEMISSION

En stark efterfrågan på Praktikertjänstaktien ledde fram till beslut om nyemission. Nyemitterat belopp uppgick till 210 mkr.

**VD HAR ORDET:**

# **ETT TUFFT ÅR, MEN MED MÅNGA BELÖNINGAR**

Nya verksamheter, Sveriges nöjdaste kunder och förbättrat ekonomiskt resultat – 2009 blev på många sätt ett fantastiskt år för Praktikertjänst. Men det har också varit ett tufft år, där vi inte har fått något gratis. I samtliga verksamheter har vi jobbat hårt för att nå framgångarna.

När det gäller våra tandvårdsverksamheter fortsatte tandvårdsreformen att prägla verksamheten. Reformen medförde å ena sidan positiva effekter: Många tandvårdspatienter som av kostnadsskäl avvaktat med att genomföra mer omfattande åtgärder fick med det nya stödet äntligen möjligheter att åtgärda sina problem. För vår del ledde det i sin tur till en ökad tillströmning av tandvårdspatienter, vilket naturligtvis varit positivt för oss. Å andra sidan gav tillströmningen också ökad arbetsbelastning, inte minst i form av en ökad administrationsbörda. Tandvårdsstödet har krävt minst tio minuter extra administration per timme. Det har också varit stora bekymmer med bland annat Försäkringskassans datasystem som lett till jobbiga situationer där våra tandläkare inte kunnat svara på patienternas frågor om vad som gällt just dem. Dessutom har statens behov av efterhandskontroller orsakat frustrationer. Självklart ska systemet kontrolleras och följas upp, det tror jag ingen protesterar mot – men sättet det skett på har retat många. Dock ser vi nu lite förbättringar komma på området.

I ljuset av detta kan vi konstatera att våra medarbetare ändå gjort ett otroligt bra jobb. Det fick vi bevis

på inte minst i Svenskt Kvalitetsindex undersökning i december 2009. Där hade Praktikertjänsts tandläkare Sveriges nöjdaste kunder – alla kategorier.

Även inom Hälso- och sjukvård har framgångarna kommit genom hårt arbete. Lagen om valfrihetssystem i primärvården har öppnat stora möjligheter för oss. Vi har under året fått 74 nya praktiker, vilket är enormt glädjande – det var länge sedan vi hade så stort inflöde. Flera av våra dotterbolag har förbättrat sina resultat betydligt under året, men även moderbolagsverksamheten ökade takten. Under hösten startade flera nya vårdcentraler.

Upphandlingarna bjöd på både sorg och glädje. Till sorgerna hörde att Åre Hälsa och Natur förloerade en stor upphandling och därför lades verksamheten ner vid årsskiftet. Till glädjeämnena hörde att andra upphandlingar gick desto bättre: I Västerås vann Medicinsk Röntgen avtalet att driva röntgenverksamheten vid Eriksborg, och i Stockholm vann Rehab Station tre viktiga avtal för specialiserade rehabiliteringar.

En viktig nyhet 2009 var lagändringen att läkare och sjukgymnaster som verkar under nationella taxan får möjlighet att överlåta sin rätt till ersättning till en efterträdare. Men de nya reglerna har dessvärre också innehållit en del krångliga regler och olika landsting har valt olika tolkningar av reglerna, vilket trasslat till överlåtelserna. Vi har dock bistått våra praktiker med

bland annat juridisk hjälp och lyckats hitta flera bra lösningar som lett till en nettotillströmning av nya praktiker med etableringar.

För huvudkontoret har verksamheternas tillväxt också inneburit att vi fått jobba extra hårt. Nya etableringar innebär ju också en massa praktiskt arbete med att hitta lämpliga lokaler och så vidare. Därför har vi under året arbetat intensivt med att effektivisera våra arbetssätt för att klara att expandera verksamheten utan att kontoret expanderar lika mycket. Det betyder bland annat att vi ser över rutiner och processer för att undvika dubbelarbete och att saker hamnar mellan stolarna.

När det gäller rekrytering till såväl Tandvård som Hälso- och sjukvård kan vi konstatera att vi trots den hårda konkurrensen om de bästa medarbetarna under året stått oss väl i konkurrensen. Och de vi rekryterar brukar bli mycket nöjda – i de undersökningar vi gjort under året har framkommit att vi har otroligt motiverade entreprenörer och medarbetare. Av entreprenörerna skulle 84 procent rekommendera en kollega att börja jobba på Praktikertjänst. Bland medarbetarna på kontoret var motsvarande siffra 94 procent. Det är ett gott kvitto på att våra medarbetare, trots att vardagen ibland kan bjuda på frustrationer, i grunden ändå är mycket nöjda med sitt val av arbete. Det är också ett kvitto på att vårt starka koncept fortsätter att fungera, trots att världen omkring oss förändras.



## *”Mycket av det arbete som gjorts under 2009 kommer också att påverka ekonomin positivt under 2010.”*

Ett annat kvitto på att våra ansträngningar under året bar frukt fick vi i bokslutet. Koncernens omsättning uppgick till 8 354 mkr (7 673 mkr) och resultatet efter finansnetto blev 789 mkr (595 mkr). Dessutom har den finansiella förvaltningen varit framgångsrik – vår pensionsstiftelse har till exempel återhämtat sina finanser mycket väl efter börsfallen 2008. Mycket av det arbete som gjorts under 2009 kommer också att påverka ekonomin positivt under 2010, till exempel dotterbolagens förbättrade resultat och det ökade antalet vårdcentraler. Stabila finanser är en viktig del i vårt koncept eftersom god ekonomi betyder trygghet och stabilitet. Under ett år som i landet präglats av en av de värsta lågkonjunkturerna på mycket länge får vi med viss ödmjukhet konstatera att vi klarat oss ifrån negativa effekter.

Vad kan vi då vänta oss av 2010? Vi har en hel del på gång. Under en längre tid har vi jobbat med att förnya och förnygra företaget. I förlängningen handlar det om att säkra återväxten av entreprenörer som kan ta våra verksamheter in i framtiden. Vi har tagit hänsyn till en mängd olika aspekter i det arbetet, till exempel frågan om hur nästa generations entreprenörer vill arbeta. Vi vet redan att 30-åringar, jämfört med äldre kollegor, föredrar att arbeta mer i grupp och har höga krav på balans mellan arbete och fritid.

De vill ha mer att välja på när det gäller anställningsformer och de har en annan syn på ledarskap.

Allt detta måste vi hitta sätt att möta, så att vi utvecklar fler vägar in i Praktikertjänst. Jag skulle gärna se en typ av plantskola, en plattform mellan anställning och fullt entreprenörskap. Vi har flera projekt på gång i den vägen, till exempel ett nyskapande samarbete mellan Tandvård och Hälso- och sjukvård: En gemensam tandläkarmottagning och vårdcentral på Arlanda. Arlanda är ett område där närmare 15 000 människor har sina dagliga arbeten. Både Tandvård och Hälso- och sjukvård har sneplat på möjligheterna men inte riktigt kunnat försvara ekonomin var och en för sig. Men tillsammans kunde affärsområdena göra verksamheten kostnadseffektiv. Det är bara ett exempel på hur vi i framtiden kan hitta helt nya synergier och utveckla verksamheter mellan affärsområdena. Detta känns också lite som att sluta cirkeln ur ett historiskt perspektiv – de allra första tandläkarna i Tandläkartjänst AB startade sin verksamhet i ett av läkarhusen.

Ett annat led i vårt framtidsarbete är den nya vision som vi just lanserat – Passion för livet. Under året har vi fört en mängd dialoger vid möten runt om i landet kring vad som är de viktigaste drivkrafterna för våra



*”Vi drivs av en passion för det vi gör – våra patienter, våra verksamheter och vad vi tillsammans åstadkommer.”*

entreprenörer och verksamheter. De som väljer att arbeta hos oss tycker om småskalighet, entreprenöranda, att få ta eget ansvar och att få använda sin kompetens till att sätta människan i fokus. Vi drivs av en passion för det vi gör – våra patienter, våra verksamheter och vad vi tillsammans åstadkommer.

Detta skapar en stark gemensam värdegrund. I arbetet som pågått under året har vi sammanfattat värdegrunden i tre punkter som väl sammanfattar allt det som gör oss unika på Praktikertjänst:

- *Nytänkande och entreprenöranda*
- *Omtanke och engagemang*
- *Förtroende och kvalitet*

Politiskt ligger nu en spännande tid framför oss, med valår och efterföljande utveckling. Oavsett vad som händer i den politiska sfären ser vi på Praktikertjänst alltid möjligheterna och rustar för framtiden. Vi tittar till exempel på vad som händer när utvecklingen går mot större gruppomtagningar och vårdcentraler – det kommer att innebära att entreprenörerna behöver en ny typ av stöd. Vi ser också att omvärldens krav ökar på till exempel kvalitetsfrågor, redovisning av behandlingsresultat och journalsystem som kan kommunicera med varandra med bibehållen hög

patientintegritet. Allt detta är strategiska framgångsfrågor som jag hyser goda förhoppningar om att vi ska kunna hitta lösningar på som underlättar vardagen för våra praktiker och verksamheter.

Avslutningsvis kan jag bara konstatera att efter två år som vd för Praktikertjänst känner jag mig verkligen privilegierad att få leda ett företag som vårt. Jag tycker att visionen ”Passion för livet” verkligen sammanfattar det starka engagemang och den enorma arbetsglädje jag mött hos medarbetarna under året. Det är svårt att tänka sig ett bättre sätt att avsluta Praktikertjänsts första 50 år och starta jubileumsåret 2010 än med detta arbetsintensiva och framgångsrika år.

Stockholm i mars 2010

Carola Lemne  
Vd och koncernchef

# PRAKTIKERTJÄNST OCH OMVÄRLDEN

*Att ha god koll på de drivkrafter som formar omvärlden är viktigt för Praktikertjänst. Genom att tidigt förstå vilka de viktiga trenderna är kan nya lösningar skapas som leder till försprång framför konkurrenterna. Praktikertjänsts unika koncept ger möjligheter att utveckla verksamheter och lösningar som skapar både affärsnytta och patientnytta på samma gång. Vårdmarknad i förändring, ny teknik och demografi är tre av de trender i omvärlden som påverkar Praktikertjänst starkast idag.*

## VÅRDMARKNAD I FÖRÄNDRING

Den svenska vårdmarknaden påverkas av många krafter. Politiska beslut om hur vårdpengarna ska fördelas, som till exempel tandvårdsreformen, och om hur vården ska organiseras, som lagen om valfrihetssystem i primärvården, har starkt inflytande över Praktikertjänsts dagliga verksamhet. Marknaden påverkas också av nya aktörer som konkurrerar om patienter. Riskkapitalisternas intåg inom både hälso- och sjukvård och tandvård sätter ökat fokus på Praktikertjänst och den unika positionen med vårdgivarna som entreprenörer och ägare. Men det är inte bara vårdmarknaden som förändras – också människorna som arbetar med vård förändras. Trenden går till exempel mot att vårdpersonal gärna arbetar tillsammans multiprofessionellt och i en gemenskap, med förväntningar på flexibel anställning för till exempel barnledigheter eller utbildning. På samma sätt ändras patienternas förväntningar på ökad tillgänglighet och individuellt omhändertagande. Detta ställer nya krav på mottagnings-tider och kanaler för kontakt med mottagningen. Utvecklingen går också mot ökande transparens, öppen redovisning av kvalitet och mer makt åt patienterna som får möjlighet att göra egna val även inom hälso- och sjukvården. För Praktikertjänst gäller det att möta förändringstrycket på flera plan.

## SÅ MÖTER PRAKTIKERTJÄNST TENDEN:

*”Vårt koncept med småskalighet och patientens bästa i centrum är fortfarande vår viktigaste framgångsfaktor. Vårt erbjudande kombinerar stor frihet med administrativt stöd, utan att man behöver riskera hus och hem för att komma igång. Att konceptet är uppskattat av många ser vi inte minst inom primärvårdens vårdval och vid försäljning av ersättningsetableringar.”*

BJÖRN ZACKRISSON  
Affärsområdeschef Hälso- och sjukvård



Passion för  
engagemang!



## NY TEKNIK, NYA MÖJLIGHETER

I allt högre utsträckning flyttas människors vardag över till nätet. Dagens patienter beställer tider online, byter erfarenheter med andra patienter i olika sociala medier och skapar relationer med människor och varumärken via nätet. Kunskap och utbildning är nu för tiden sällan många knapptryck bort. Dessutom lagras allt fler personuppgifter på nätet, vilket leder till stora framtida frågor om integritet och sekretess. Utvecklingen påverkar Praktikertjänst starkt, inte bara i form av att patienter och medarbetare förändrar sina digitala vanor. Behovet av att ständigt hålla utvecklingen av IT-struktur levande växer. Krav på väl fungerande IT-system hos vårdgivare fortsätter att öka. Den som har ett bra gränssnitt mot patienterna får konkurrensfördelar. Dessutom har Praktikertjänst mycket att vinna på att utnyttja nya kommunikationsvägar som verktyg för att utbyta kunskap och information mellan medarbetare. Digitala konferenser och webbutbildningar är redan vardag för Praktikertjänst. Räkna med att utvecklingen fortsätter.

## SÅ MÖTER PRAKTIKERTJÄNST TENDEN:

*”Vi möter trenden genom att ta bättre kontroll över vår IT-miljö. Vi utvecklar egna system samt använder statistik på ett för patienten produktivt sätt. Ett exempel är vårt riskgrupperingssystem där man kan få hjälp med att jämföra sjukdomars utbredning lokalt och nationellt. Det fungerar också som kvalitetsmätare på vår behandling. Nu kan vi visa det vi redan vet, att vi har Sveriges nöjdaste patienter och att en anledning är vårt förebyggande omhändertagande.”*

PER REHNBERG  
Affärsområdeschef Tandvård



Passion för  
utveckling!



# Passion för möjligheter!



## DEMOGRAFIN STYR VÅRDBEHOVEN

Efterfrågan på vård styrs i slutänden alltid av befolkningens hälsa, och den förändras över tid. Förbättrade metoder för diagnostik, ny teknik för behandling och nya läkemedel öppnar nya möjligheter och ställer nya krav. En stor del av den vård som tidigare utförts på sjukhus görs nu i öppenvård. I framtiden väntar allt fler specialiserade sjukhuskliniker och en allt större andel vård, som kan utföras av privata entreprenörer med bibehållen hög kvalitet och nöjda patienter, till en betydligt lägre kostnad. Förbättrad levnadsstandard har bidragit till ökad livslängd och förbättrad hälsa. Människor håller sig aktiva upp i hög ålder och väljer att pensionera sig senare. Trenden mot mer och mer stillasittande jobb fortsätter också, vilket påverkar folkhälsan. Tandhälsan förbättras stadigt med färre hål hos de yngre generationerna, men också med allt äldre patienter med egna kvarvarande tänder. Kraven på en ungdomlig och fräsch mun hela livet ökar också. Allt detta kommer att påverka tandvårdens innehåll. Framöver pekar mycket på att efterfrågan på både vårdtjänster och förebyggande vård kommer att öka inom både tandvård och hälso- och sjukvård. En orsak är att andelen friska bland de äldre fortfarande inte ökar. Ytterligare en viktig trend är att patienterna ställer högre krav på tillgänglighet, omhändertagande och högkvalitativ vård. De vill ha det bästa i alla skeden av livet. För Praktikertjänst gäller det att fortsätta vässa konceptet med bästa patientnära vård.

## SÅ MÖTER PRAKTIKERTJÄNST TENDEN:

*”Våra mottagningar investerar allt mer i utbildning för alla medarbetare, modern utrustning och material. Fler inriktar sig på specialområden parallellt med sin allmänna kompetens, som till exempel estetisk tandvård, barntandvård eller bettfysiologi. Den mindre enheten och det personliga mötet skapar vi allt oftare även i större mottagningar. Ett exempel är en ny mottagning som byggs i Malmö där vi samlar flera mindre mottagningar i en större, vilket ger både individuellt omhändertagande och optimal service för hela familjen i livets alla faser. Nya unga medarbetare får tillgång till lokala mentorer. Medarbetare i alla åldrar har ersättare till exempel för att vara hemma med barn eller barnbarn.”*

PER REHNBERG  
Affärsområdeschef Tandvård

# DRIVKRAFTERNA SOM SKAPAR VÄRDE

*Praktikertjänsts förmåga att skapa värde för patienterna, vårdgivarna och aktieägarna bottnar i fem strategiska styrkor: Småskalighet, storskalighet, finansiell stabilitet, långsiktighet och innovationskraft.*

## 1. SMÅSKALIGHET

Människor är skapta för nära relationer. Det är precis vad Praktikertjänsts småskaliga modell inbjuder till. Koncernen ägs och styrs av människor som själva arbetar som mottagningsansvariga över hela landet. De möter dagligen det centrala i verksamheten – patienterna. I en liten verksamhet går det att kombinera vårdutövarens driv att ha patienten i fokus, med entreprenörens driv att skapa en riktigt bra mottagning. Praktikertjänsts modell ökar möjligheterna till individuell frihet och ökad flexibilitet. Många av de dagliga besluten som rör mottagningen tas direkt av den ansvariga på plats. Det ger även mottagningens alla övriga medarbetare större inflytande. När de lättare kan påverka sin arbetsmiljö, minskar det i sin tur stress och gör arbetsplatsen mer trivsamt.

## 2. STORSKALIGHET

När målet är frihet och flexibilitet, får inte praktiska problem stå i vägen. Där kommer Praktikertjänsts storlek in i bilden. Genom att samordna administration, marknadsföring, finansiering och annat som tar tid och kraft får de mottagningsansvariga chans att ägna mer av sin värdefulla tid åt arbetet med patienterna. Praktikertjänst kan ge avlastning från många andra arbetsuppgifter så att tid också ges till att utveckla mottagningarna. Medarbetarna på mottagningarna får i sin tur tryggheten i att arbeta i Sveriges största privatdrivna vårdkoncern. För patienten kan det också vara en trygghet att veta att det är ett stort företag med resurser som står bakom den lilla mottagningen. Storleken borgar även för att de mottagningsansvariga kan få ett fantastiskt och kreativt nätverk med andra kollegor. Ett kunskapsföretag prioriterar förstas kompetensutveckling. Praktikertjänst kan hjälpa till med utbildningar med hjälp av såväl intern som extern kompetens.

*”Genom att samordna administration, marknadsföring, finansiering och annat som tar tid och kraft får de mottagningsansvariga chans att ägna mer av sin värdefulla tid åt arbetet med patienterna.”*



## 3. FINANSIELL STABILITET

Med finansiell stabilitet följer trygghet och utvecklingsmöjligheter. Att förfoga över det stora företagets resurser och ekonomiska stabilitet är därför en viktig framgångsfaktor för Praktikertjänst. Hur överskotten ska användas är alltid en fråga som behandlas med största omsorg. Mycket återinvesteras i verksamheten. En del går också till aktieägarna i form av utdelning. Praktikertjänst har en egen pensionsplan, PTP-planen, som är en mycket förmånlig avtalsmodell för delägarna. Praktikertjänst har också en egen pensionsförvaltning integrerad i koncernens finansverksamhet. Den finansiella styrkan skapar även konkurrenskraftiga återbäringsräntor och långsiktig stabilitet för våra pensionärer. Eftersom Praktikertjänst inte är ett börsnoterat bolag stressas det inte av en kvartalsekonomi eller kortsiktiga vinsthemtagningar. I stället kan ekonomiska avvägningar göras i lugn och ro, för att Praktikertjänst ska fortsätta vara en välmående och växande organisation med finansiell stabilitet.

## 4. LÅNGSIKTIGHET

Efter 50 år i den svenska vårdbranschen har Praktikertjänst en svårslagen erfarenhet när det gäller att bygga upp och driva vårdverksamheter. Verksamheten startade 1960 när några privatpraktiserande läkare inom olika specialiteter bildade Läkartjänst AB. Syftet var att slå vakt om den privatdrivna vården och att skapa en gemensam administration. Företaget utvecklades snart till att omfatta flera läkarhus och gruppläkarmottagningar. 1966 kom systerbolaget Tandläkartjänst AB in i bilden. Praktikertjänst AB bildades 1977 genom en sammanslagning av bolagen. Efterhand kom även systerbolagen Sjukgymnasttjänst AB och Dentallaboratorietjänst Delab AB till. Ännu idag strävar Praktikertjänst efter långa relationer med såväl patienter som medarbetare – helt enkelt för att det gagnar alla parter.

## 5. INNOVATIONSKRAFT

Praktikertjänst var en pionjärverksamhet när det en gång startade, och sedan dess har företagets kultur visat sig attrahera många entreprenörer med nyskapande idéer. Kanske är det så enkelt att det är lättare att nappa på innovativa förslag när man själv har rötterna i entreprenöriell verksamhet? I början av 1980-talet kom dotterbolagsrörelsen till. Där finns många kända koncept och varumärken, till exempel CityAkuten som revolutionerade akutvården när den 1983 startade i Stockholm med en centralt belägen drop-in-mottagning med specialister. Praktikertjänst samäger också Sveriges första privatdrivna förlossningsklinik, BB Stockholm, tillsammans med Danderyds Sjukhus AB.

## PRAKTIKERTJÄNSTS KONCEPT:

# PASSION FÖR BÄTTRE VÅRD

*Praktikertjänst är det moderna och hälsomedvetna företaget som sätter vården i centrum. Målet är att vara ledande inom privatdriven tandvård och hälso- och sjukvård. Konceptet är helt unikt och förenar det lilla företagets flexibilitet med det stora företagets muskler.*

### SÅ FUNGERAR PRAKTIKERTJÄNST

Praktikertjänst är ett aktiebolag där delägarna får egenföretagandets fördelar men slipper många av nackdelarna. De mottagningsansvariga styr själva i stor utsträckning över sin tid, sitt resultat och hur verksamheten på mottagningen ska utvecklas och drivas. Konceptet skapar de yttre förutsättningarna med support inom till exempel ekonomi- och personaladministration, kvalitetssystem, verksamhetsstöd och rådgivning. De mottagningsansvariga kan koncentrera sig på vårdverksamheten. De behöver inte heller ensamma axla alla risker eftersom Praktikertjänst står som vårdgivare. Konceptet skapar också ekonomiska fördelar genom stora gemensamma inköp, delade administrationskostnader och möjlighet till att effektivt arbeta med kunskapsöverföring.

### ÄGARNA ÄR OCKSÅ MEDARBETARNA

Praktikertjänst AB ägs av cirka 2 100 tandläkare, tandtekniker, läkare, sjukgymnaster, sjuksköterskor och andra legitimerade vårdutövare som själva arbetar i företaget. Eftersom den som är ansvarig för mottagningen samtidigt är aktieägare säkrar det hög kvalitet, kontinuitet och professionalism. Kombinerat med den finansiella stabiliteten skapar detta utrymme för utveckling och egna initiativ. Bara den som aktivt utövar vård med yrkeslegitimation kan bli aktieägare i Praktikertjänst. Tandläkare och läkare är de dominerande yrkeskategorierna med ägande i Praktikertjänst AB. Andra ägarkategorier är psykoanalytiker, tandtekniska laboratoriechefer samt ett

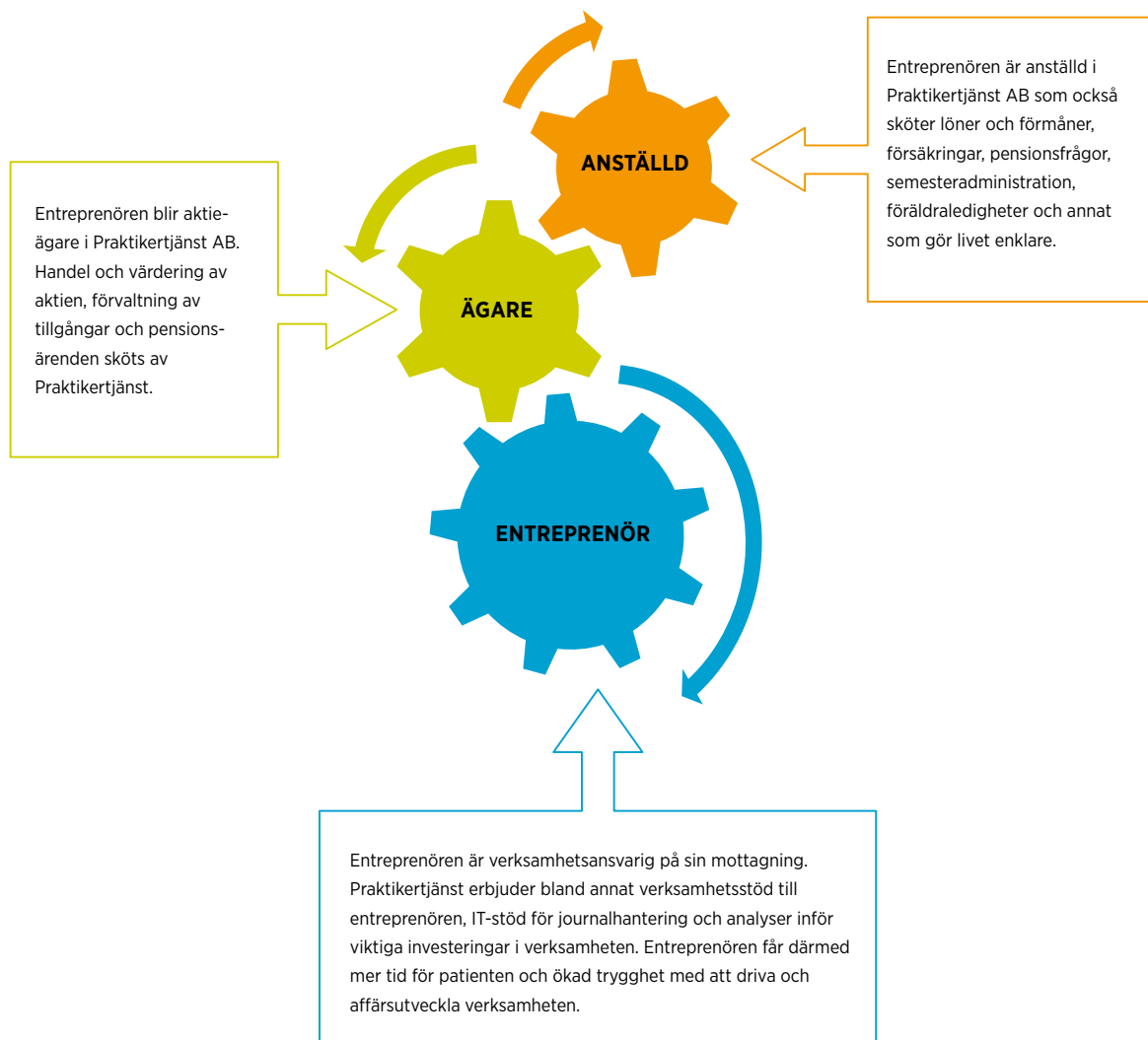
fåtal barnmorskor och tandhygienister med eget mottagningsansvar. Praktikertjänst AB äger i sin tur tio bolag inom vård och medicinsk service. I affärsområdet Finans ingår bland annat ett fastighetsbolag, ett eget försäkringsbolag (captivebolag) och ett investmentbolag. Totalt arbetar drygt 8 700 personer i hela Praktikertjänstkoncernen. Praktikertjänst har verksamheter på över 150 orter runt om i landet som arbetar inom Praktikertjänsts unika koncept.

### ATT STARTA MOTTAGNING

Den som blir anställd som ansvarig på en mottagning i Praktikertjänst innehar tre roller: En roll som entreprenör, en roll som anställd och en roll som ägare. Aktieägarna är alltså anställda i Praktikertjänst, precis som mottagningarnas övriga medarbetare. De verksamhetsansvarigas totala ersättning baseras i stor utsträckning på mottagningens resultat.

Att starta en ny mottagning innebär en mängd utmaningar. Praktikertjänst stöttar i processen med bland annat förhandlingar, investeringar, budgetering, planering och rådgivning. I den dagliga verksamheten får den mottagningsansvarige stöd med mottagningens administrativa tjänster och rådgivning inom bland annat ekonomi och personaladministration, IT och lokalfrågor.

Inom Praktikertjänst finns också expertstöd inom juridik, försäkringar, investeringar, kvalitetssäkring, pensionsplanering, marknadsföring, utbildning, verksamhetsutveckling och mycket annat.



## SÅ FUNGERAR KONCEPTET

Praktikertjänsts koncept bygger på att ägarna innehar tre olika roller: En roll som entreprenör och verksamhetsansvarig, en som anställd i Praktikertjänst och en som ägare av företaget. Konceptets mångfasetterade innehåll ska stödja och supportera den verksamhetsansvarige för att frigöra tid som istället kan läggas på patienterna och på att affärsutveckla verksamheten. Konceptet gör att Praktikertjänst förenar den lilla verksamhetens frihet och närhet till patient med det stora företagens trygghet, nätverk och finansiella stabilitet.

# DETTA ÄR TANDVÅRD

## Om affärsområdet

Affärsområde Tandvård är Sveriges största privata tandvårdsaktör. Praktikertjänsts tandläkare, tandtekniker och tandhygienister driver närmare 1 300 mottagningar och 50 tandtekniska laboratorier runt hela landet. Antalet medarbetare är totalt 5 100. Affärsområdets omsättning uppgick 2009 till 4 903 mkr, vilket motsvarar 59 procent av hela koncernens omsättning.

## Marknaden i korthet

Svensk tandvård omsätter i dagsläget cirka 24 miljarder kronor. Största aktörer är Folktandvården och därefter Praktikertjänst. Privattandvården omsätter totalt cirka 14 miljarder kronor vilket ger Praktikertjänst en marknadsandel på cirka 35 procent av den privata vården och 20 procent av hela marknaden. Riskkapitalister försöker fortsatt etablera sig på marknaden. Praktikertjänst följer utvecklingen noga och kan konstatera att ingen av de riskkapitalistägda konkurrenterna ännu följer sin affärsplan och ingen har ännu redovisat positivt resultat. Praktikertjänsts inriktning på långsiktighet och högsta kvalitet i omhändertagandet gör också att andra patientgrupper attraheras i jämförelse med många andra aktörer. Folktandvården får allt svårare att behålla sina tandläkare och deras nya nationella koncept Frisktvården fokuserar huvudsakligen på att binda upp de friska, istället för att fånga upp och hjälpa dem med högre risk och de som redan är sjuka. Praktikertjänst hjälper allt fler av dem som behöver vård och attraherar dessutom allt fler tandläkare från Folktandvården.

## Viktiga krafter framöver

Tandvårdsreformen förväntas fortsätta påverka marknaden, dock inte med samma kraft som under 2009. Det fanns ett uppdämt behandlingsbehov, till exempel hos patienter som av kostnadsskäl valt att

vänta med behandling. När dessa patienter nu kunde finansiera insatserna resulterade det i ökad efterfrågan på tandvårdstjänster. Praktikertjänst fortsätter dialogen med politiker, myndigheter och branschorganisationer för att skapa ett lättolkat regelverk och optimalt fungerande administration.

Rekrytering av nya tandläkare som passar in i Praktikertjänsts koncept är en av Praktikertjänsts mest prioriterade projekt framöver. Det pågår ett generationsskifte bland tandläkarna och även om det råder en nationell balans när det gäller tillgång på tandhygienister och tandsköterskor förväntas underskottet på tandläkare öka framöver. Enligt Socialstyrelsens prognos fram till 2024 nettotappar Sverige 100-150 tandläkare per år, vilket för Praktikertjänst skulle innebära 20-30 tandläkare per år. Det föreligger också en brist på tandtekniker. Praktikertjänsts cirka 50 tandtekniska laboratorier har bra beläggning men samtidigt har många svårt att finna kvalificerade medarbetare. Omsättningen på området har ökat tack vare en ökad efterfrågan och effektivare och större enheter.

Praktikertjänsts huvudsakliga rekrytering av tandläkare sker från Folktandvården där många av framför allt de yngre men ändå erfarna tandläkarna ser fördelarna med att gå över till Praktikertjänsts långsiktiga koncept med trygghet och patientfokus. De som lockas att gå över är dessutom oftast de mest produktiva och entreprenöriellt lagda, som ser möjligheter till effektivisering av mottagningsarbetet och en trygg finansiering.

Praktikertjänst arbetar också för att hitta nya vägar in i företaget för tandläkarna. Under 2010 lanseras nya mottagningskoncept med större mottagningar där äldre kollegor blir mentorer för yngre. Tanken är att konceptet kan ge unga tandläkare stabila omständigheter under den period i livet de till exempel har småbarn, medan de äldre får en

möjlighet till nystart på en fräsch mottagning utan att behöva bygga något nytt helt från grunden. Ytterligare en viktig drivkraft är förändringen mot teamtandvård: Att olika yrkesgrupper samarbetar tätare och i samråd med patienten. Det ställer högre krav på ledarskap och utbildning. Praktikertjänst har inarbetade koncept för att stimulera även nya tandvårdsteam att bli bäst i branschen på omhändertagande av patienterna. Ett tydligt exempel på framgång är att Praktikertjänst de senaste åren trots färre tandläkare ändå har ökat intäkterna och har de mest nöjda patienterna.

Kvalitetsfrågor fortsätter att öka i betydelse. Praktikertjänst är redan bäst på patientomhändertagande, nu börjar även klinisk kvalitet att mätas. Företagets storlek och demografiska spridning gör det möjligt att samla omfattande statistik som kan användas för jämförelser och leda till lärdomar för att snabbare leverera allt högre vårdkvalitet.

Undersökningen SKI, Svenskt Kvalitetsindex, visade i december 2009 att Praktikertjänsts tandläkare fick högre betyg än övriga aktörer i samtliga mätområden. Patienterna hade högst förtroende för Praktikertjänsts tandläkare och var mest nöjda med vad de fick ut av behandlingen.

## Viktiga händelser 2009

### FORTSATT REFORMARBETE:

Under 2009 gjorde Praktikertjänst över en miljon undersökningar. Praktikertjänsts patienter utnyttjade 30 procent av tandvårdsreformens totala bidrag. Det administrativa trycket på mottagningarna har varit stort efter tandvårdsreformen och även om tolkning- en av regelverket på basnivå har landat, så kvarstår många frågetecken vid mer omfattande behandlingar. Försäkringskassans IT-system har stundtals åsamkat Praktikertjänst stora problem och den nedlagda administrativa tiden är fortfarande längre jämfört med före reformen. Utbildningsinsatserna har minskat något men under 2010 kommer en gemensam webbaserad utbildningsportal att hjälpa medarbetarna att tolka regelverket.

### REKRYTERING OCH PENSIONERING:

Under året har Praktikertjänsts arbete med att rekrytera fler tandläkare verkligen tagit fart. Av alla privata aktörer har Praktikertjänst rekryterat flest nya tandläkare 2009. De 74 tandläkare som slutade i Praktikertjänst under året var 60 år eller äldre, medan medelåldern för de 41 tandläkare som rekryterades var 45 år. Praktikertjänst Tandvård förnygras. Antal behandlade patienter har ökat vilket tyder på allt mer effektiva mottagningar.

### FÖRBÄTTRAD KVALITET:

Det IT-baserade kvalitetssystemet FOKUS används nu fullt ut och Praktikertjänst Tandvårds kvalitetsdialoger, med tio tandläkare som reser runt och besöker alla våra mottagningar för att sprida och fånga upp goda exempel på kvalitetsarbete, är en succé. Till sommaren 2010 har alla mottagningar fått ett längre besök som sammanfattas och kommuniceras skriftligt. Utvärderingarna är mycket positiva. Praktikertjänst är först i Sverige med att i stor skala besöka över 1 000 mottagningar. Praktikertjänst Tandvård är också delaktig i Socialstyrelsens expertgrupp för framtagandet av nationella kvalitetsindikatorer för god vård.

### EGEN UTBILDNINGSAVDELNING:

Under 2009 utbildades 4 720 personer under totalt 261 utbildningsdagar. Affärsområdet har också producerat webbseminarier om tandvårdsreformen samt "kliniska uppdateringar" inom endodonti, laser och peri-implantit (inflammation kring implantat).

### KVALITETSMÄTNINGAR:

Ett egenutvecklat webbaserat riskgrupperingsprogram lanserades i december 2009. 40 mottagningar runt om i landet testade och lyckades på en vecka registrera över 1 000 patienter. Programmet beräknas vara i bruk från mars 2010.



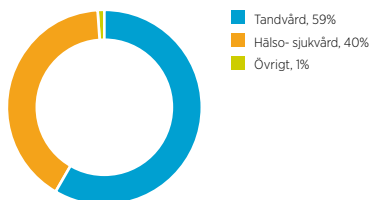
Passion  
för frihet!



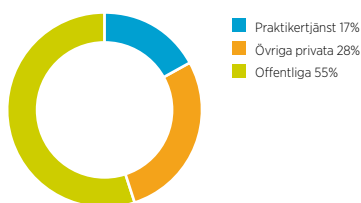
## PÅ GÅNG 2010:

- Ett nytt dotterbolag, Skyclinic Praktikertjänst AB, startade i februari 2010 på Arlanda flygplats. Det är ett samarbetsprojekt mellan affärsområde Tandvård och Hälso- och sjukvård.
- Webbaserad utbildningsportal för fortbildning och onlinemöten.
- Kompetensmöten (32 st) för alla medarbetare över hela Sverige.
- "Plug and play" IT, nya smarta lösningar.
- Effektivare upphandling, egna varumärken.
- Nya mottagningskoncept, vi bygger fler stora mottagningar där äldre kollegor blir mentorer för yngre. Bättre möjligheter för unga att vara hemma med barn. Bättre möjlighet för äldre att avsluta i en fräsch mottagning utan att behöva bygga nytt. Bättre exit.

## Andel av koncernens omsättning, 59%



## Fördelning tandläkare i Sverige, 7 441 st



## Nyckeltal

	2009	2008	2007
Omsättning, mkr	4 903	4 547	4 454
Investeringar, mkr	225	213	222
Heltidsanställda	3 853	3 911	4 010
Verksamhetsansvariga	1 295	1 325	1 391

# DETTA ÄR HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

## Om affärsområdet

Affärsområde Hälsa- och sjukvård är den största aktören i Sverige inom privatdriven hälso- och sjukvård. Praktikertjänst innehar cirka 21 procent av den privata sjukvårdsmarknaden, varav moderbolagets andel utgör 14,2 procent. Av landets cirka 280 privatdrivna vårdcentraler drivs 20 procent i Praktikertjänsts regi.

Totalt finns 765 verksamhetsansvariga inom affärsområdet. De är läkare, sjukgymnaster, psykoanalytiker och terapeuter, psykologer, barnmorskor, sjuksköterskor, arbetsterapeuter, socionomer, kiropraktorer och dietister. Omsättningen uppgick 2009 till 3 303 mkr och antalet medarbetare var 3 300. Affärsområdet omfattar även tio dotterbolag inom bland annat radiologi, närsjukvård, förlösningvård och olika typer av specialistvård (se separat ruta). Affärsområdets andel av koncernens omsättning är 40 procent.

## Marknaden i korthet

Svensk hälso- och sjukvård omsätter idag omkring 350 miljarder kronor. Knappt 90 procent av verksamheterna drivs i offentlig regi. I tilltagande utsträckning har vården de senaste åren flyttat från offentlig till privat regi, inte minst genom införandet av systemet med vårdval och etableringsfrihet inom primärvården. Utvecklingen har dragit till sig konkurrerande företag med både svenskt och utländskt riskkapital i ryggen. De största aktörerna vid sidan av Praktikertjänst är Aleris, Carema, Catio, Global Health Partner samt Proxima.

## Viktiga krafter framöver

Vårdvalet rullar under 2010 ut över landet. Samtliga landsting förväntas ha infört vårdval till halvårsskiftet 2010. Praktikertjänst arbetar för att etablera

verksamheter inom flera olika landsting. Framöver förväntas landstingens ekonomi bli sämre i takt med att stigande arbetslöshet påverkar skatteintäkterna. Det kommer i sin tur med all sannolikhet att påverka ersättningar och konkurrensen på vårdmarknaden.

Under hösten 2009 kom det sista förslaget från utredningen om patientens rätt: Lagen om vårdgivaretablering (LOVE). Utredningen föreslår en väg att utöka privat specialistvård inom öppen vård, med offentlig finansiering och en utvecklad rehabiliteringsgaranti med vårdtjänster som är inriktade på rygg/nacke samt lättare psykiatri. Socialministern har samtidigt uttalat att väntetiderna inom barn- och ungdomspsykiatri ska minska till 30 dagar för att få diagnos. Förslaget har mottagits med blandade reaktioner: Försiktigt positivt av privata vårdgivare, tveksamhet från Svenska Privatläkarföreningen och med skepsis från Sveriges Kommuner och Landsting.

Kvalitetsfrågor fortsätter att växa i betydelse. I allt större omfattning krävs kvalitetsredovisningar av olika slag. Det pågår till exempel en utredning om en eventuell myndighet för att utvärdera vårdgivare och socialdemokraterna har föreslagit en kvalitetscertifiering av vården inför valet 2010. Också för patienterna blir kvalitetsfrågorna allt viktigare. Enligt Svenskt Kvalitetsindex (SKI) senaste undersökning vinner den privatdrivna vården allt mer mark när det gäller positiv inställning från befolkningen. Praktikertjänst Hälsa- och sjukvård har landets mest nöjda patienter vad gäller till exempel servicekvalitet, nöjdhet utifrån förväntningarna, upplevd produktkvalitet med mera.

Ytterligare en trend är att miljöfrågor och sociala aspekter blir allt viktigare i affärssammanhang. Detta torde även gälla vårdens verksamheter framöver.



## Viktiga händelser 2009

### NATIONELLT VÅRDVAL:

Riksdagen beslutade den 25 februari 2009 att ett nationellt vårdvalssystem inom primärvård ska införas i alla landsting. Lagen gäller från och med den 1 januari 2010.

### ETABLERINGSFRÅGOR:

Den 1 april infördes regler som möjliggör överlåtelse av etableringar enligt nationella läkarvårdstaxan, så kallad ersättningsetablering. Under 2009 har intresset för att köpa ersättningsetableringar varit stort i Skåne och Västra Götaland, medan det i Stockholm har varit trögt att få intresserade köpare.

### KRITIK MOT UNDERFINANSIERING:

Vårdval infördes i region Skåne den 1 maj och i Västra Götalandsregionen den 1 oktober. I Västra Götalandsregionen godkändes totalt 223 vårdcentraler, varav 67 nya. I Skåne anses vårdvalet av många vara något underfinansierat. Flera företag har valt att inte auktorisera sina enheter från vårdvalets start utan arbetar vidare på gamla vårdavtal. I flera landsting har det uppstått debatt om konkurrensneutralitet och mycket omfattande åtaganden, vilket anses försvåra för mindre entreprenörer att kunna etablera sig. Särskilt frågan om passivt listade invånare, som i flera vårdval fördelats så att nya vårdgivare inte får del av dessa när vårdvalet införs, har fått kritik.

### MILJÖCERTIFIERINGAR:

Under året miljöcertifierades Praktikertjänst Hälso- och sjukvård enligt ISO 14001. Miljöcertifieringen är enligt multi-site modell och omfattar för närvarande 25 verksamheter i Stockholm, inklusive Handengeriatriken och Löwet ASIH. Sedan tidigare har Medicinsk Röntgen, CityAkuten och Stockholm Heart Center egna miljöcertifikat enligt ISO 14001.

### KVALITETSUTVÄRDERING:

Socialstyrelsen har blivit mer aktiv i sin tillsyn och besökte Praktikertjänst med fokus på att utvärdera vårt kvalitetsledningssystem.

### REKRYTERING OCH PENSIONERING:

Praktikertjänst Hälso- och sjukvård nyanställde 74 verksamhetsansvariga medarbetare samtidigt som 71 ägare gick i pension eller valde att sluta.

### VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR:

Löwet ASIH förlorade uppdraget att driva basal hemsjukvård i Nordväst. Beslut togs att Åre Hälsa och Natur ska avvecklas på grund av förlorat uppdrag.

### ÖVERPRÖVAD UPPHANDLING:

Stockholm Heart Center har som en entreprenör av flera blivit tilldelad uppdraget att bedriva fysiologiska tjänster åt SLL. Upphandlingen har överprövats i flera instanser. Slutligt tilldelningsbeslut fattades i mars 2010. Det nya avtalet innebär kraftigt sänkta priser och en avtalstid på tre år med option på ett års förlängning. Gäller från halvårsskiftet 2010.

### ANPASSNING AV VERKSAMHETER:

BB Stockholm anpassar verksamheten till vårdvalet i SLL och planerar för att uppfylla ackrediteringsreglerna under 2010.

### PÅ GÅNG 2010:

Ett nytt dotterbolag, Skyclinic Praktikertjänst AB, startade i februari 2010 på Arlanda flygplats. Det är ett samarbetsprojekt mellan affärsområde Tandvård och Hälso- och sjukvård.



Passion för  
välmående!



## DOTTERBOLAG INOM HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Barnbördshuset Stockholm AB (BB Stockholm)  
(51 procents ägande, samägt med Danderyds Sjukhus AB)

CityAkuten i Praktikertjänst AB

Löwet ASIH AB

Praktikertjänst Geriatrik AB

Praktikertjänst Psykiatri AB

Medicinsk Röntgen AB

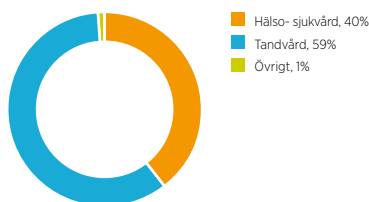
Rehab Station Stockholm AB

Ryggkirurgiska Kliniken i Strängnäs AB

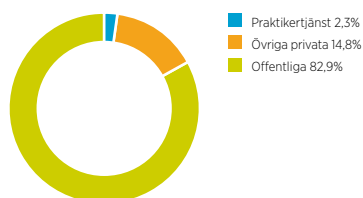
Skyclinic Praktikertjänst AB

Stockholm Heart Center AB

### Andel av koncernens omsättning, 40%



### Fördelning läkare i Sverige, ca 33 000 st



### Nyckeltal

	2009	2008	2007
Omsättning, mkr	3 303	3 079	3 082
Investeringar, mkr	196	112	103
Heltidsanställda	2 626	2 389	2 437
Verksamhetsansvariga	765	739	737

## AFFÄRER 2009

### Utökade eller nya verksamheter

#### Primärvård

- Region Skåne
- Fem nya vårdcentraler
- En ny rehabenhet
- Fem BVC-enheter

#### Halland

- En ny vårdcentral

#### Västra Götaland

- Tio nya vårdcentraler

#### Stockholm

- Tre nya vårdcentraler
- Ny vårdcentral i Handen inriktad på äldre personers sjukdomar i anslutning till Handengeriatriken

#### Övrig vård

##### Psykiatri

- Psykiatri Stockholm BUP
- Transkulturell psykiatri i Järva
- Barn- och ungdomspsykiatri i Järva
- Psykiatrisk öppenvårdsmottagning, Farsta Läkarhus
- Psykiateri, Ängelholm

##### Geriatrik

- Handengeriatriken
- Nytt avtal läkarinsatser i SÄBO på Nytorps äldrevård och Edsby slott, Stockholm
- Vunnen upphandling av basal hemsjukvård i Västerort, Stockholm

#### Rehabilitering

Rehab Station Stockholm:

- Specialiserad rehabilitering efter vistelse på akutsjukhus
- Erhållen auktorisation avseende planerad neurologisk rehabilitering
- Avtal med Karolinska Sjukhuset beträffande slutenvården inom vårdkedjan för ryggmärgsskadade
- Avtal med Karolinska Sjukhuset rörande Spinalisklinikens samlade verksamhet

#### Övriga specialister

- Rituell omskärelse, Stockholms läns landsting
- Handledning psykologer, Stockholm
- Handledning psykologer, Uppsala
- Åderbråckskirurgi, Malmö
- Förnyat avtal för Medicinsk Röntgen att driva röntgenverksamheten i Eriksborg, Västerås

## ETIK OCH KVALITET:

# KVALITETSARBETE SOM UTVECKLAR VERKSAMHETEN

*Omvärldens krav på kvalitetsredovisningar fortsätter att öka. Att ständigt identifiera nya spännande kvalitetsprojekt är därför en viktig del av koncernens utvecklingsarbete. Resultatet syns inte minst i Praktikertjänsts dokumenterat höga patientnöjdhet.*

### Synen på etik

Etik är för Praktikertjänst att ansvarsfullt vårda relationerna med patienter och anhöriga, kunder, leverantörer och övriga affärspartner, aktieägare och andra intressenter i samhället. Praktikertjänst accepterar inte avvikelser från de gemensamma policyerna avseende jämställdhet, etnisk mångfald och diskriminering. Praktikertjänst har också slagit fast en etisk kod, som sammanfattar och beskriver beteenden som bör präglade alla medarbetare i koncernen.

### Synen på kvalitet

God kvalitet är grunden för Praktikertjänsts etiska arbete. Koncernens övergripande mål är att ge patienterna ett varmt och professionellt omhändertagande som gör att de känner sig nöjda och trygga med vården. God kvalitet innebär också att Praktikertjänsts medarbetare känner engagemang och tillfredsställelse i vardagen.

Kvalitetsutveckling och patientsäkerhet är ett prioriterat område. Att ständigt utveckla nya spännande kvalitetsprojekt som innebär förbättringar av respektive verksamhet är både en ledningsfilosofi och ett förhållningssätt i det dagliga arbetet.

Riktlinjer för hur verksamheterna ska bedrivas finns fastställda i koncerngemensamma policydokument.

### Kvalitetsarbetet inom tandvård

Gott kvalitetsarbete speglas i hög patientnöjdhet. Svenskt Kvalitetsindex, SKI, visade i december 2009 att Praktikertjänsts tandläkare fått hela 85 av 100 i kundnöjdhet. Högst betyg ger patienterna servicen och förtroendet för sin tandläkare. Det fina betyget är resultat av ett hårt arbete för att sätta patienten i fokus. Ett framgångsrikt projekt är verksamhetsutvecklingsprogrammet Addera, som bland annat innebär att patienten får större möjligheter att vara med och planera sin tandvård.

Affärsområdets verksamheter dokumenterar mottagningens rutiner i det webbaserade kvalitetsystemet FOKUS, har ett aktivt risk- och avvikelsearbete samt arbetar med egenutvecklade verktyg som till exempel Klinisk kvalitetsdialog. Det är ett system med tio så kallade kvalitetstandläkare som reser runt landet och besöker Praktikertjänsts mottagningar. Besöken sker regelbundet och består av en dialog om till exempel hygien, säkerhet och behandlingar. Syftet är att stötta och hjälpa tandläkarna på mottagningarna samt sprida och fånga upp goda exempel på kvalitetsarbete.

**KVALITETS  
Diplom**

*utfärdat för*

**Doktor med team**

*I denna verksamhet arbetar vi enligt Praktikertjänsts interna kvalitetssystem som uppdateras varje år*

<p><b>AVVIKELSEHANTERING</b> Avvikelser dokumenteras och bedöms kontinuerligt</p> <p><b>VÄRDKVALITET</b> Vi utvärderar och förbättrar fortlöpande våra vårdinsatser</p> <p><b>KOMPETENSUTVECKLING</b> Vi utvecklar kontinuerligt vår kompetens för god kvalitet i vården</p> <p><b>JOURNALFÖRING</b> Patientsäkerheten tillgodoses med hjälp av dokumenterade system och rutiner</p> <p><b>INFORMATIONSSÄKERHET</b> Vi har säkra rutiner för IT, personuppgifter och sekretess</p>	<p><b>PATIENTINFLYTANDE</b> Vi undersöker vad våra patienter tycker om det personliga omhändertagandet och om verksamheten i övrigt</p> <p><b>HYGIENRUTINER</b> Vi följer gällande krav och rekommendationer på hygienrutiner</p> <p><b>NÄTVERK</b> Vi ingår i nätverk för erfarenhetsutbyte och utveckling</p> <p><b>MILJÖUTVECKLING</b> Vi arbetar ständigt för god miljö, hälsa och säkerhet</p> <p><b>KVALITETSUTVECKLING</b> Vi följer kontinuerligt upp kvalitetsarbetet</p>
--	--

  
 Björn Zackrisson  
Affärsområdeschef  
Hälsa- och sjukvård

  
 Februari  
2010

  
 Carola Lemme  
VD



*Tillsammans  
skapar vi ett friskare liv*

**Praktikertjänst Tandvårds kvalitetscertifikat**  
*utfärdat för*

**Team...**

Team har genom ett kontinuerligt kvalitetsarbete erhållit Praktikertjänst Tandvårds kvalitetscertifikat. Certifikatet utgör ett bevis för att verksamheten uppfyller dels myndigheters krav på tandvården i Sverige, dels Praktikertjänst Tandvårds strävan till ständig verksamhetsutveckling.

Certifikatet gäller i tre år från utförandedatum och förutsätter att verksamheten årligen uppdaterar sina rutiner, arbetar med ett aktivt risk- och avvikelisarbeta samt vart tredje år i dialog med speciellt utnämnd kvalitetstidaktörer går igenom verksamheten utifrån ett kvalitetsperspektiv.

**Speciellt stor vikt i verksamhetens kvalitetsutveckling är följande områden:**

<ul style="list-style-type: none"> <li>Bemötande av patienter</li> <li>Information till patienter</li> <li>Vårdkvalitet</li> <li>Dokumentation av vården</li> <li>Risk- och avvikelshantering</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Kompetensutveckling</li> <li>Miljöutveckling</li> <li>Optimala hygienrutiner</li> <li>Informationssäkerhet</li> <li>Kollegialt Nätverk</li> </ul>
--	--

  
 Per Rahnberg  
Affärsområdeschef Tandvård

  
 Carola Lemme  
VD

Datum  
2008-12-16



## Kvalitetsarbete inom hälso- och sjukvård

Även inom affärsområde Hälsa- och sjukvård är hög patientnöjdhet ett viktigt mått på hur väl kvalitetsarbetet fungerar. Årets SKI-undersökning visar att verksamheter inom Praktikertjänst Hälsa- och sjukvård står sig väl i jämförelse med konkurrenterna. En preliminär analys av den nationella patientenkät som genomfördes hösten 2009 visar utomordentligt goda resultat för Praktikertjänsts vårdcentraler.

Affärsområdets verksamheter dokumenterar sina rutiner på intranätet, där de också registrerar avvikelser och dokumenterar handlingsplaner. De verksamhetsansvariga får feedback på mottagningens arbete. Under 2009 genomförde Socialstyrelsen en utvärdering av affärsområdets kvalitetsarbete och kom med synpunkter avseende uppföljning och specifika mål, något som Praktikertjänst nu i dialog med berörda intressenter arbetar för att utveckla vidare.

Praktikertjänst deltar i ett nationellt nätverk för patientsäkerhet tillsammans med Vårdföretagarna, Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag, SKL, Vårdförbundet och Läkarförbundet. Praktikertjänst deltog 2009 även i Socialstyrelsens arbete med nationella kvalitetsindikatorer för god tandvård och för god hälso- och sjukvård, samt i arbetet med nationella kvalitetsindikatorer för primärvården.

”God kvalitet  
är grunden för  
Praktikertjänsts  
etiska arbete.”

# 77%

AV MEDARBETARNA ÄR KVINNOR

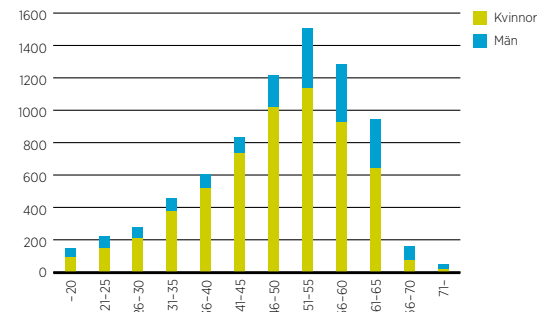
## Antal heltidsanställda i koncernen



# 48%

AV MEDARBETARNA ÄR UNDER 50 ÅR

## Åldersfördelning



# 2,6%

SJUKFRÅNVARO

**MEDARBETARNA:****EN ARBETSPLATS  
ATT TRIVAS PÅ**

*Som ett av Sveriges största kunskapsföretag har Praktikertjänst allt att vinna på att vara branschledande i personalpolitik och bygga en kultur där medarbetarna trivs.*

**Praktikertjänst och medarbetarna**

I grund och botten handlar Praktikertjänsts verksamhet om möten mellan människor. Att värna om nöjda medarbetare känns därför både logiskt och naturligt. Engagerade och motiverade medarbetare ger nöjda kunder! Praktikertjänst har fastslagna riktlinjer för arbetet med att skapa trygga, attraktiva och effektiva arbetsplatser. Mycket av arbetet går ut på att ge medarbetarna bästa möjliga förutsättningar för att bedriva sina verksamheter. Genom att kontinuerligt utveckla servicen till aktieägarna kan Praktikertjänst vara den självklara arbetsplatsen när en entreprenör ska välja hemvist. De medarbetare som trivs med sina arbetsuppgifter, upplever att de kan påverka sin vardag och har en positiv upplevelse av sin arbetsplats har bättre förutsättningar för att verkligen göra ett bra jobb. Praktikertjänsts småskaliga sätt att fungera ger stora möjligheter till medinflytande och påverkan. Praktikertjänst eftersträvar en hög medarbetarnöjdhet och genomför olika medarbetarundersökningar för att ta reda på hur medarbetarna uppfattar sin situation.

Under 2009 visade ägarundersökningen att hela 84 procent skulle rekommendera en kollega att börja arbeta på Praktikertjänst.

**Kompetensutveckling och utbildning**

Praktikertjänst är ett av Sveriges största kunskapsföretag och att kompetensutveckla medarbetarna är därför strategiskt viktigt. Inom affärsområde Tandvård finns ett brett utbud av både yrkesinriktad och mer generellt inriktad utbildning, och kurserna är uppskattade och eftersökta. Medarbetarna på

huvudkontoret har genomgått ett program som varit inriktat både på personlig utveckling och bättre samarbete grupper emellan. Under 2009 fortsatte arbetet med att utveckla introduktionsprocessen i Praktikertjänst, där nyanställda över hela landet genom en webbaserad lösning får en presentation av hela företaget och dess verksamhet.

En viktig del av kompetensutvecklingen handlar om ledarskap. Allt fler entreprenörer leder verksamheter med flera anställda, vilket ökar behovet av ledarskapsutbildningar. Både Tandvård och Hälso- och sjukvård har sedan tidigare erbjudit sådana. Under 2009 har ett projekt pågått för att ta fram en ledarskapsutbildning som är skraddarsydd för Praktikertjänsts behov. Med hjälp av erfarna praktiker och både intern och extern expertis har ett program satts ihop som kommer att genomföra en första testomgång under våren 2010 under namnet "Modernt ledarskap".

Ytterligare ett viktigt område är förmågan att kontinuerligt utveckla verksamheten. Inom Tandvård finns sedan flera år det framgångsrika Adderakonceptet, men det finns behov av att komplettera med andra typer av stöd för verksamhetsutveckling. Detta kommer vi att arbeta vidare med under 2010.

**Sjukfrånvaro**

Ett av Praktikertjänsts prioriterade medarbetarmål är att hålla sjukfrånvaron på en så låg nivå som möjligt. Koncernens totala sjukfrånvaro under 2009 var i genomsnitt 2,6 procent. Det är en låg siffra när det gäller vårdmedarbetare – jämfört med till exempel offentlig sjukvård där genomsnittet är över 4 procent.

## SÅ STYRS DEN FINANSIELLA VERKSAMHETEN:

# STARKA FINANSER FÖR LÅNGSIKTIG FRAMGÅNG

*För Praktikertjänst blev 2009 ett ekonomiskt mycket glädjande år. Omsättningen ökade till 8,3 miljarder kronor, resultatet efter finansnetto blev 789 miljoner kronor och en stor del av de finansiella tapparna efter börsfallen 2008 återhämtades. De starka finanserna tryggar både koncernens långsiktiga framgång och framtida pensioner för aktieägare och medarbetare.*

## God ekonomi en framgångsfaktor

Varför ska en vårdorganisation gå med vinst? Av flera skäl. Genom att värna goda finanser kan en stabil utveckling för Praktikertjänsts affärsområden tryggas. Vinsten går i stor utsträckning tillbaka till verksamheterna i form av investeringar i ny utrustning och kompetensutveckling. När det går bra kan Praktikertjänst också ge utdelning till verksamhetsansvariga aktieägare för att de satsar både pengar och hårt arbete i företaget, öka återbäringen till de ägar-knutna pensionerna i moderbolaget samt fortsätta förvalta tillgångarna klokt så att de ger bästa möjliga avkastning.

## Så hanteras tillgångarna

Den finansiella verksamheten på Praktikertjänst sköts av affärsområde Finans. De finansiella tillgångarna delas in i fyra huvudgrupper: Likvida medel, aktier och fondandelar, fastigheter samt övriga finansiella bolag. Placeringsstrategier utarbetas och beslutas av styrelsen och mixen av placeringstillgångar utformas utifrån flera faktorer. Basen är långtidsprognoser

och de risknivåer som fastställs för olika typer av tillgångar. Placeringshorisonten för en väsentlig del av tillgångarna styrs av att de ska trygga pensionsåtaganden på både kort och lång sikt. Koncernens behov av likvida medel på kort sikt styr hur stor del som placeras i bank och räntebärande värdepapper, i form av penningmarknadsinstrument.

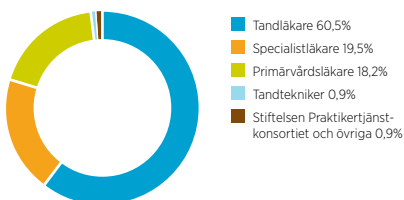
## Aktien

En av hörnstenarna i Praktikertjänsts unika koncept är att bara de som arbetar som verksamhetsansvariga vårdutövare i bolaget kan vara aktieägare. Praktikertjänst är ett så kallat avstämningsbolag vilket innebär att bolaget har överlåtit till Euroclear Sweden AB att bland annat föra aktieboken. Värdet på aktien bestäms genom att styrelsen i Stiftelsen Praktikertjänstkon-sortiet fastställer ett transaktionspris baserat på ett substansvärde. Priset fastställs fyra gånger per år. Alla aktier medför samma rätt till bolagets tillgångar och vinst. Rösträtten är begränsad till 0,5 procent av det totala antalet aktier. Aktieägarna får äga minst 10 och högst 15 000 aktier.

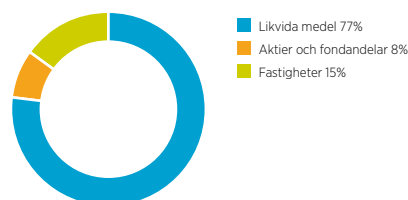
## Nyemission

En stark efterfrågan på aktier ledde till att aktieägarna fattade beslut om nyemission på en extra bolags-stämman den 14 oktober. Genom en riktad emission till Stiftelsen Praktikertjänstkon-sortiet emitterades 1 000 000 aktier. Nyemitterat belopp uppgick till 210 mkr.

## Ägandet i Praktikertjänst



## Koncernens finansiella placeringar marknadsvärde 4 775 mkr





## Ett unikt pensionssystem

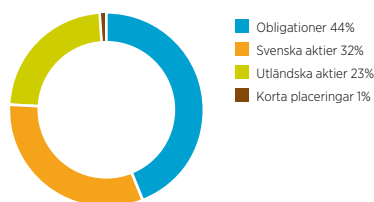
Praktikertjänst har ett omfattande och flexibelt pensionssystem för sina verksamhetsansvariga praktiker, med en egen unik pensionsplan, PTP-planen. Pensionerna tryggs huvudsakligen av Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse. Pensionsstiftelsen är en egen juridisk person som står under såväl Länsstyrelsens som Finansinspektionens tillsyn. Tillgångsförvaltningen och tryggheten av de ägaranknutna pensionerna i Praktikertjänst utgör en väsentlig del av den samordnade finansiella verksamheten.

Pensionsstrategin är i detalj anpassad till de verksamhetsansvariga praktikernas behov. PTP-planen skiljer sig positivt från andra allmänna pensionsplaner. Bland annat krävs endast 20 års intjänande för full pensionsrätt.

## Finansiella bolag

De finansiella verksamheterna bedrivs i moderbolaget samt i dotterbolagen Praktikerinvest AB och EduCare Fastigheter AB. Till övriga finansiella bolag räknas också dotterbolag som inte ingår i kärnverksamheterna tandvård och hälso- och sjukvård. Syftet med dessa bolag är att skapa finansiellt mervärde till koncernen och dess aktieägare. I den här gruppen ingår Praktikertjänst Försäkring AB, som startade sin verksamhet 2007. Bolaget tecknar ansvars-, egendoms- och avbrottsförsäkringar inom koncernen. Bolaget ska också aktivt verka för arbete med riskanalyser och förebyggande skydd. I gruppen ingår också dotterbolaget Mekodent Företagskonsult AB, som erbjuder ekonomiservice och administrativ service till småföretag inom tandvård och hälso- och sjukvård.

## Pensionsstiftelsens placeringstillgångar 8 662 mkr



## Finansiella kommentarer 2009

Marknadsvärdet för Praktikertjänstkoncernens finansiella placeringstillgångar uppgick vid årets slut till 4 775 mkr (4 702 mkr).

### Likvida medel

Koncernens placeringar i likvida medel uppgick till ett marknadsvärde av 3 681 mkr (3 719 mkr) varav moderbolaget står för merparten. Likvida medel består av banktillgodohavanden och av likvida placeringar i korta och långa räntebärande värdepapper.

### Aktier och fondandelar

Koncernens aktier och fondandelar förvaltas av dotterbolaget Praktikerinvest AB. Marknadsvärdet på börsnoterade aktier var 138 (29) vid årets slut. Utöver aktier har Praktikerinvest även innehav i private equity, penningmarknadspapper och strukturerade produkter. Det totala marknadsvärdet av dessa placeringar uppgick till 228 mkr (232 mkr) vid årets slut.

### Fastigheter

Koncernen äger 23 fastigheter. Av dessa ägs 19 av dotterbolaget EduCare Fastigheter AB, med en total uthyrningsbar yta om cirka 35 000 kvadratmeter. Marknadsvärdet på koncernens fastigheter uppgår till cirka 716 mkr (720 mkr). Det innebär en dold reserv på cirka 300 mkr (360 mkr).

### Övriga finansiella bolag

Praktikertjänst Försäkring AB nådde 36,1 mkr (35,9 mkr) i omsättning under 2009. Resultatet efter finansiella poster uppgick till 15,7 mkr (5,7 mkr). Mekodent Företagskonsult AB:s omsättning steg 2009 till 9,3 mkr (8,7 mkr) och resultatet efter finansiella poster uppgick till 1,2 mkr (1,0 mkr).

### Soliditet och finansiering

Koncernens soliditet var mycket god, 60 procent. Andelen räntebärande skulder i koncernen är låg och utgörs framför allt av avsättningar till de ej ägaranknutna pensionerna (PRI) samt lån för finansiering av fastigheterna. Säkerheten för de skulderna utgörs av företagsinteckningar och fastighetsinteckningar.

### Pensionsstiftelsen

Konsolideringsgraden uppgick vid årsskiftet till 102,0 procent (93,4). Förändringen är en följd av den förbättrade utvecklingen på de finansiella marknaderna. För att ytterligare trygga de ägaranknutna pensionerna har en avsättning från moderbolaget till pensionsstiftelsen skett med 50 mkr (100 mkr). Pensionsstiftelsen hade vid utgången av 2009 placeringstillgångar till ett marknadsvärde av 8 662 mkr (7 284 mkr) en ökning med 1 378 mkr jämfört med föregående år. Utvecklingen beror huvudsakligen på aktiemarknadernas utveckling under 2009.

### Praktikertjänstaktien

Antalet aktieägare var 2 110 per den 31 december 2009. Aktiekapitalet uppgick efter nyemission till 550 000 000 kronor fördelat på 5 500 000 aktier. Under 2009 omsattes 1 318 000 aktier. Aktiens transaktionsvärde den 31 december 2009 var 210 kr.

### Utdelning

Utdelningen 2009 uppgick till 441 mkr (441 mkr), vilket innebar 98 kronor per aktie. Styrelsens utdelningsförslag till årsstämman 2010 är 98 kronor per aktie, totalt 539 mkr.



# KONCERNLEDNING

## **Carola Lemne**

Vd och koncernchef/Leg läkare, docent  
F 1958  
Anställd sedan 2008

## **Ulrica Franzén**

Kommunikationsdirektör  
F 1960  
Anställd sedan 2008

## **Christer Lindgren**

Finans- och ekonomidirektör/  
Affärsområdeschef Finans  
F 1955  
Anställd sedan 1989

## **Björn Persson**

Personaldirektör  
F 1954  
Anställd sedan 2003

## **Per Rehnberg**

Affärsområdeschef Tandvård/Leg tandläkare  
F 1962  
Anställd sedan 2007

## **Björn Zackrisson**

Affärsområdeschef Hälso- och sjukvård/Leg läkare,  
Med Dr  
F 1958  
Anställd sedan 1/4 2009



Björn Persson, Carola Lemne, Björn Zackrisson, Christer Lindgren, Ulrica Franzén och Per Rehnberg

# STYRELSE

## Anders Jonsson

Leg tandläkare, ordförande

F 1958, ordförande sedan 2002, ledamot sedan 2001, arbetstagarrepresentant 1999–2001. Styrelseordförande i Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse, Praktikerinvest AB, Stiftelsen Praktikertjänstkonsortiet, Mekodent AB, SCREAB och Praktikertjänsts Forsknings- och Utvecklingsnämnd. Styrelseledamot i Praktikertjänst Försäkring AB och EduCare Fastigheter AB.

Innehav av Praktikertjänstaktier: 3 500

## Carola Lemne

Leg läkare, docent, vd och koncernchef  
Praktikertjänst AB

F 1958, ledamot sedan 2008. Styrelseledamot i Praktikerinvest AB, EduCare Fastigheter AB, Praktikertjänst Försäkring AB och Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse. Styrelseledamot i Getinge AB, MEDA AB, Stiftelsen för Strategisk Forskning och Svenskt Näringsliv.

Innehav av Praktikertjänstaktier: 0

## Anders Lindh

Leg läkare, vice ordförande

F 1955, vice ordförande sedan 2009, ledamot sedan 2009. Styrelseledamot i BB Stockholm AB.

Innehav av Praktikertjänstaktier: 10 000

## Ann-Marie Bengtsson

Ekonom

F 1949, arbetstagarrepresentant sedan 2009.

Utsedd av Unionen. Ordförande i Unionenklubben. Styrelseledamot i Praktikertjänst AB:s Personalstiftelse och Stiftelsen Praktikertjänstkonsortiet.

Innehav av Praktikertjänstaktier: 0

## Sven-Göran Blanck

Leg läkare

F 1945, arbetstagarrepresentant, suppleant sedan 2002.

Utsedd av Läkarföreningen i Praktikertjänst AB.

Styrelseledamot i Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse, Stiftelsen Praktikertjänstkonsortiet, Praktikertjänst AB:s Personalstiftelse och Mekodent Företagskonsult AB.

Innehav av Praktikertjänstaktier: 5 000

## Karin Kronstam

Direktör

F 1950, ledamot sedan 2009.

Styrelseordförande i Svolder AB och Arbetslivsresurs AR AB.

Styrelseledamot i Rabbalshede Kraft AB, Fouriertransform AB och MPT Intressenter AB.

Innehav av Praktikertjänstaktier: 0



Davorko Lizak, Ann-Marie Bengtsson, Klas Lindeborg, Sven-Göran Blanck, Anders Ström, Karin Kronstam och Pontus Ljunggren

**Klas Lindeborg**

Tandtekniker

F 1972, adjungerad sedan januari 2010.

Utsedd av referensgruppen för tandtekniker.

Innehav av Praktikertjänstaktier: 1 120

**Davorko Lizak**

Röntgensjuksköterska

F 1947, arbetstagarrepresentant, suppleant sedan 2010.

Utsedd av Vårdförbundet. Ordförande i Praktikertjänstklubben (en sektion inom Vårdförbundet).

Innehav av Praktikertjänstaktier: 0

**Pontus Ljunggren**

Leg tandläkare

F 1960, ledamot sedan 2008.

Innehav av Praktikertjänstaktier: 1 120

**Eugen Steiner**

Leg läkare, Dr Med Sci

F 1954, ledamot sedan 2006. Styrelseledamot i

Alba Therapeutics inc, Biostratum inc, LTB4 Sweden AB,

Nephrogenex inc, Nordlander Roos Partners AB och

Stockholm School of Entrepreneurship.

Innehav av Praktikertjänstaktier: 0

**Anders Ström**

Leg tandläkare

F 1950, arbetstagarrepresentant sedan 2003. Utsedd av

Tandläkarföreningen i Praktikertjänst AB. Styrelseledamot

i Stiftelsen Praktikertjänstkonsortiet, Praktikertjänst AB:s

Personalstiftelse och Mekodent Företagskonsult AB.

Innehav av Praktikertjänstaktier: 5 000

**Carin Wibäck**

Leg tandläkare

F 1960, ledamot sedan 2006.

Styrelseledamot i Praktikerinvest AB.

Innehav av Praktikertjänstaktier: 1 500

**Per Winberg**

Leg läkare

F 1950, ledamot sedan 2007. Styrelseledamot

i Stiftelsen Praktikertjänstkonsortiet,

Praktikertjänst AB:s Personalstiftelse och

Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse.

Innehav av Praktikertjänstaktier: 10 000

**Elisabeth Åkesson**

Leg sjukgymnast

F 1965, adjungerad sedan 2006.

Utsedd av Referensgruppen för sjukgymnaster.

Innehav av Praktikertjänstaktier: 120



Anders Jonsson, Carola Lemne, Anders Lindh, Eugen Steiner, Elisabeth Åkesson, Carin Wibäck och Per Winberg



# FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören i Praktikertjänst AB, med organisationsnummer 556077-2419 och säte i Stockholm, får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för verksamhetsåret 2009.

## Verksamhet

Praktikertjänst är Sveriges största koncern inom privat tandvård och hälso- och sjukvård. Aktieägarna arbetar själva som verksamhetsansvariga på mottagningar över hela landet. De 2 110 aktieägarna är tandläkare, tandtekniker, tandhygienister, läkare, sjukgymnaster, psykoanalytiker/terapeuter, psykologer, sjuksköterskor, barnmorskor, arbetsterapeuter, socionomer, kiropraktorer och dietister. Inom koncernen finns ett femtontal dotterbolag som står för cirka 15 procent av omsättningen.

## Fem år i sammandrag

Koncernen	2009	2008	2007	2006	2005
Intäkter, mkr	8 354	7 673	8 327	8 302	9 049
Rörelseresultat, mkr	659	503	214	367	413
Rörelsemarginal, %	7,9	6,6	2,6	4,4	4,6
Resultat efter finansnetto, mkr	789	595	766	658	504
Soliditet, %	60	56	55	52	50
Medelantal anställda	8 675	8 535	11 945	12 508	14 775

Moderbolaget	2009	2008	2007	2006	2005
Intäkter, mkr	7 305	6 752	6 604	6 427	6 137
Rörelseresultat, mkr	593	384	103	281	260
Rörelsemarginal, %	8,1	5,7	1,6	4,4	4,2
Resultat efter finansnetto, mkr	733	557	663	694	477
Soliditet, %	57	55	54	51	50
Medelantal anställda	7 641	7 725	7 964	8 098	8 175

## Resultat och omsättning

Praktikertjänstkoncernens omsättning ökade med 9 procent till 8 354 mkr (7 673 mkr). Resultatet efter finansiella poster ökade med 33 procent till 789 mkr (595 mkr). Omsättningen för moderbolaget ökade till 7 305 mkr (6 752 mkr). Resultat efter finansiella poster ökade till 733 mkr (557 mkr). I rörelseresultatet ingår en avsättning till Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse med 50 mkr (100 mkr). I moderbolagets omsättning ingår intäkter från koncernföretag med 90 621 tkr (109 113 tkr). Av moderbolagets rörelsekostnader utgör 45 297 tkr (42 739 tkr) ersättning till koncernföretag för levererade tjänster.

## Finansiell ställning

Det egna kapitalet i koncernen uppgick vid årets utgång till 3 784 mkr (3 445 mkr) vilket gav en soliditet på 60 procent (57 procent). Likvida medel uppgick vid årets slut till 3 646 mkr (3 659 mkr). Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelses förmögenhet tillsammans med pensionsavsättningar i moderbolagets balansräkning gav en konsolideringsgrad per 2009-12-31 på 102,0 procent (93,4 procent).

## Investeringar

Investeringar i anläggningstillgångar uppgick för koncernen till 495 mkr (389 mkr) och för moderbolaget till 320 mkr (285 mkr). Av koncernens investeringar avser 66 mkr investeringar i fastigheter som gjorts av dotterbolaget EduCare Fastigheter AB. Finansieringen av EduCare har under 2009 övertagits av Praktikertjänst AB från extern långgivare. Därtill har moderbolaget via en nyemission ökat aktiekapitalet med 50 mkr.

## Personal

Antalet anställda i koncernen uppgick vid årsskiftet till 8 722 (8 384) varav 7 695 (7 586) i moderbolaget.

## Väsentliga händelser under räkenskapsåret

### Tandvård

Affärsområde Tandvårds verksamhet präglades även 2009 av tandvårdsreformens effekter. Reformen har medfört att många patienter som tidigare avvaktat med omfattande behandlingar nu fått möjlighet att genomföra dessa. Antalet patientbesök har ökat under året liksom den genomsnittliga behandlingstygden. Tandvårdsreformen har samtidigt lett till ett ökat administrativt arbete för bolagets tandläkare. Under året har Praktikertjänst rekryterat ett fyrtiotal nya tandläkare till bolaget. Affärsområdet ökade omsättningen med 9,4 procent till 4 903 mkr.

### Hälso- och sjukvård

Inom affärsområde Hälso- och sjukvård har lagen om valfrihetssystem i primärvården öppnat nya affärsmöjligheter för Praktikertjänst. Under året har ett flertal nya primärvårdsmottagningar öppnat varav merparten i Västra Götaland och i Skåne.

Under året vann Praktikertjänsts dotterbolag flera upphandlingar. Medicinsk Röntgen AB erhöll avtal att driva röntgenverksamheten vid Eriksborg i Västerås och i Stockholm vann dotterbolaget Rehab Station Stockholm AB tre viktiga avtal inom specialiserad rehabilitering. Praktikertjänst Psykiatri AB bedriver från och med mars 2009 öppenvårdpsykiatri i nordvästra Stockholm på uppdrag av Stockholms läns landsting. Dotterbolaget Åre Hälsa och Natur AB har avvecklat verksamheten 2009-12-31 efter att efter 11 år förlorat sitt huvuduppdrag KOL-rehabilitering från Stockholms läns landsting.

En viktig nyhet 2009 var lagändringen att läkare och sjukgymnaster som verkar under nationella taxan fick möjlighet att överlåta sin rätt till ersättning till en efterträdare. Affärsområdet ökade omsättningen med 8,5 procent till 3 303 mkr.

### Nyemission

En stark efterfrågan på Praktikertjänstaktien ledde fram till att beslut om nyemission fattades på en extra bolagsstämma den 14 oktober. Nyemissionen skedde genom en riktad nyemission av 1 000 000 aktier till Stiftelsen Praktikertjänstkonseriet. Nyemitterat belopp uppgick till 210 mkr.

## Risker i verksamheten

De politiska riskerna inom vårdområdet är tydliga. Vård i Sverige finansieras i huvudsak med offentliga medel och marknaden är omgärdad av regleringar och offentlig/politisk styrning. Inom hälso- och sjukvårds-

området utgör kombinationen korta vårdavtal och skilda uppfattningar mellan de politiska blocken om villkoren för den privata sjukvårdsmarknaden en risk. Den nya tandvårdsreformen är ett annat exempel på hur politiska beslut får en direkt påverkan på bolagets verksamhet.

Verksamhetsriskerna utgörs främst av att förlora befintliga avtal vid upphandlingar. Vårdmarknaden kännetecknas av hårdnande konkurrens vilket kan leda till lägre resultatmarginaler. Medias bevakning av vårdmarknaden där eventuella kvalitetsbrister i verksamheterna innebär risk för negativ publicitet som kan skada varumärke och framtida affärsmöjligheter.

De finansiella riskerna i Praktikertjänstkoncernen avser sådana förändringar på de finansiella marknaderna som kan påverka såväl värdet som avkastningen på de finansiella placeringarna. En ränterisk föreligger även för de skuldförda pensionsavsättningarna inom PRI-systemet samt diskonteringsräntans påverkan vid beräkningen av de ägaranknutna pensionsåtagandena enligt PTP-planen. Praktikertjänst är i dag enbart verksam inom Sverige och antalet transaktioner och flöden i utländsk valuta är begränsade varför några valutarisker inte finns. Den centrala ekonomi- och finansfunktionen ansvarar för hanteringen av de finansiella riskerna.

## Framtidsutsikter

### Tandvård

Inom Tandvård förväntas Tandvårdsreformen fortsätta påverka marknaden, dock inte med samma kraft som under 2009. Praktikertjänst fortsätter dialogen med myndigheter och branschorganisationer för att åstadkomma ett lättolkat regelverk och en bättre fungerande administration. Rekrytering av nya tandläkare är ett av Praktikertjänsts mest prioriterade områden. Det pågår ett generationsskifte bland tandläkare i Sverige. Enligt Socialstyrelsens prognos fram till 2024 nettotappar Sverige 100–150 tandläkare per år vilket skulle innebära 20–30 tandläkare per år för Praktikertjänst. Under 2010 lanseras flera nya koncept med syfte att attrahera kvalificerade tandläkare till bolaget.

Kvalitetsfrågorna ökar inom tandvården. När det gäller patientomhändertagande finns regelbundna mätningar, men inom en snar framtid kommer också redovisningar av klinisk kvalitet att börja efterfrågas. Praktikertjänsts storlek och demografiska spridning gör det möjligt att samla omfattande statistik som kan användas för jämförelser och att hitta sätt att snabbare leverera allt högre vårdkvalitet. Undersökningen SKI, Svenskt Kvalitetsindex, visade i december 2009 att Praktikertjänsts patienter var de som hade högst förtroende för sin tandläkare och var mest nöjda med omhändertagandet.

### Hälso- och sjukvård

Marknaden inom hälso- och sjukvårdsområdet är i stark omvandling inte minst efter införandet av lagen om valfrihetssystem (LOV) och därmed en relativ etableringsfrihet inom primärvården. Ytterligare ett steg i samma riktning innebär förslaget till lagen om vårdgivaretabletering (LOVE) som presenterades under 2009. Utredningen föreslår bland annat sätt att utöka privat specialistvård med offentlig finansiering inom öppenvården. Konkurrensen tilltar och nya aktörer, såväl svenska som utländska, söker sig till den expanderande marknaden. Samtidigt förväntas landsting och kommuner under de närmaste åren få en försämrad ekonomi vilket påverkar prisbildningen. Nya effektivare arbetssätt, utan att försämrade vårdkvaliteten blir avgörande framgångsfaktorer.

Flera projekt pågår för att möta marknadens behov. Ett exempel är den kombinerade tandläkarmottagning och vårdcentral på Arlanda flygplats som öppnade i början av 2010 under namnet Skyclinic Praktikertjänst AB. Arlanda är ett område där närmare 15 000 människor har sina dagliga arbeten. Det nya bolaget är ett exempel på hur vi i framtiden kan hitta nya synergier och utveckla verksamheter mellan affärsområdena för att tillgodose kundernas behov.

Inom hälso- och sjukvård fortsätter kvalitetsfrågor att växa i betydelse. Det pågår en utredning om tillsättandet av en myndighet för att utvärdera kvalitet hos vårdgivare. För patienterna blir kvalitetsfrågorna också allt viktigare. Enligt SKI, Svenskt Kvalitetsindex, senaste undersökning ökar den positiva inställningen från befolkningen till den privatdrivna vården.

## Miljöfrågor

Praktikertjänsts verksamheter har liten belastning på omgivande miljö. Olika slags avfall hanteras på ett regelmässigt och ansvarsfullt sätt. Inom tandvården finns rikstäckande avtal med miljöcertifierad entreprenör om årlig hämtning av det miljöfarliga avfallet.

Miljöutveckling ingår i kriterierna för kvalitetsdiplomering enligt Praktikertjänsts interna kvalitetssystem. Miljöarbetet integreras därmed i det löpande kvalitetsarbetet på varje arbetsplats. Under året miljöcertifierades samtliga mottagningar i Stockholm enligt ISO 14001.

Tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken bedrivs i dotterföretaget Medicinsk Röntgen AB. Övergång till digital röntgen minskar successivt mängden röntgenkemikalier som måste samlas upp. Företaget uppfyller gällande villkor och någon yttre miljöpåverkan förekommer inte.

## Forskning och utveckling

Inom Praktikertjänstkoncernen bedrivs forskning och utveckling inom olika områden. Forskning bedrivs både i samverkan med akademi och i samarbete med läkemedelsindustrin.

## Styrelsens arbete

Styrelsen för Praktikertjänst AB har under året bestått av tio ledamöter inklusive vd, varav åtta valda av årsstämman samt två arbetstagarrepresentanter. De årsstämموvalda revisorerna deltar vid minst ett styrelsemöte per år för att avrapportera utförd revision. Under året har styrelsen haft sju sammanträden. Styrelsen har arbetat enligt den arbetsordning som fastställts och som tillsammans med vd-instruktionen årligen ses över och uppdateras.

## Händelser efter räkenskapsårets utgång

I början av 2010 startade Praktikertjänstkoncernen en ny verksamhet i det nybildade dotterbolaget Skyclinic Praktikertjänst AB. Verksamheten är placerad på Arlanda flygplats och omfattar en kombinerad tandläkar- och primärvårdsmottagning.

## Styrelsens förslag till vinstdisposition

	Tkr
Från föregående år balanserad vinst	1 438 461
Årets vinst	532 054
Vinstmedel till förfogande	1 970 515
Till aktieägarna utdelas 98 kronor per aktie	539 000
Balanseras i ny räkning	1 431 515
Summa	1 970 515



# RESULTATRÄKNINGAR

(Mkr)	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2009	2008	2009	2008
<i>Rörelsens intäkter</i>					
Nettoomsättning	2	8 236,5	7 553,6	7 181,5	6 624,9
Övriga rörelseintäkter		117,6	119,1	123,9	126,9
		8 354,1	7 672,7	7 305,4	6 751,8
<i>Rörelsens kostnader</i>					
Råvaror och förnödenheter		-1 545,8	-1 366,1	-1 369,3	-1 187,2
Övriga externa kostnader	3	-1 194,3	-1 100,5	-1 017,5	-983,0
Personalkostnader	1	-4 644,2	-4 371,7	-4 071,8	-3 940,8
Av- och nedskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar		-299,7	-301,7	-241,9	-247,2
Övriga rörelsekostnader		-11,4	-30,0	-11,7	-10,0
		-7 695,4	-7 170,0	-6 712,2	-6 368,2
<b>Rörelseresultat</b>		<b>658,7</b>	<b>502,7</b>	<b>593,2</b>	<b>383,6</b>
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>					
Resultat från andelar i koncernföretag	4	0,0	-3,4	56,0	82,2
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	5	0,0	1,6	1,2	1,0
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	6	186,1	183,8	134,5	171,9
Räntekostnader och liknande resultatposter	7	-56,1	-89,2	-51,7	-82,1
		130,0	92,8	140,0	173,0
<b>Resultat efter finansiella poster</b>		<b>788,7</b>	<b>595,5</b>	<b>733,2</b>	<b>556,6</b>
<i>Bokslutsdispositioner</i>					
	8	-	-	-1,1	112,2
<b>Resultat före skatt</b>		<b>788,7</b>	<b>595,5</b>	<b>732,1</b>	<b>668,8</b>
<i>Skatt på årets resultat</i>					
Skatt på årets resultat	9	-215,4	-189,2	-200,0	-202,5
Minoritetsandelar i årets resultat		-3,7	-3,8	-	-
<b>Årets vinst</b>		<b>569,6</b>	<b>402,5</b>	<b>532,1</b>	<b>466,3</b>

# BALANSRÄKNINGAR

(Mkr)	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2009-12-31	2008-12-31	2009-12-31	2008-12-31
<b>TILLGÅNGAR</b>					
<b>ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</b>					
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>					
Goodwill	10	24,3	22,1	23,7	21,3
		24,3	22,1	23,7	21,3
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Byggnader och mark	11	329,9	338,3	53,7	54,9
Inventarier	12	922,3	855,2	759,0	741,9
Förbättringsutgifter på annans fastighet	13	153,3	131,4	133,0	117,9
Pågående nyanläggningar	14	65,0	-	-	-
		1 470,5	1 324,9	945,7	914,7
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Andelar i koncernföretag	15, 16	-	-	403,3	348,9
Fordringar hos koncernföretag	17	-	-	193,8	13,0
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18	24,8	24,8	-	-
Andra långfristiga fordringar	19	23,8	28,8	10,6	11,3
Uppskjutna skattefordringar	26	-	-	70,0	70,0
		48,6	53,6	677,7	443,2
<b>Summa anläggningstillgångar</b>		<b>1 543,4</b>	<b>1 400,6</b>	<b>1 647,1</b>	<b>1 379,2</b>
<b>OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR</b>					
<i>Varulager</i>					
Förbrukningsmaterial		84,6	80,6	82,8	78,3
<i>Kortfristiga fordringar</i>					
Kundfordringar		436,6	503,6	305,8	381,9
Fordringar hos koncernföretag				60,4	100,2
Skattefordringar		91,5	75,1	82,5	65,1
Övriga fordringar		41,0	37,3	34,0	32,2
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	169,2	158,4	130,5	121,5
		738,3	774,4	613,2	700,9
<i>Kortfristiga placeringar</i>					
Räntebärande värdepapper	34	3 369,2	2 466,7	3 240,9	2 247,2
Övriga kortfristiga placeringar	21	314,0	203,1	-	-
		3 683,2	2 669,8	3 240,9	2 247,2
<i>Kassa och bank</i>	34	277,2	1 192,3	243,6	1 154,2
<b>Summa omsättningstillgångar</b>		<b>4 783,3</b>	<b>4 717,1</b>	<b>4 180,5</b>	<b>4 180,6</b>
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>		<b>6 326,7</b>	<b>6 117,7</b>	<b>5 827,6</b>	<b>5 559,8</b>

(Mkr)	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2009-12-31	2008-12-31	2009-12-31	2008-12-31
<b>EGET KAPITAL OCH SKULDER</b>					
EGET KAPITAL	22				
<i>Bundet eget kapital</i>					
Aktiekapital (5 500 000 aktier)		550,0	450,0	550,0	450,0
Bundna reserver/Reservfond		940,0	925,4	305,5	305,5
				855,5	755,5
<i>Fritt eget kapital</i>					
Överkursfond		237,0	127,0	237,0	127,0
Fria reserver/Balanserad vinst		1 487,4	1 540,5	1 201,4	1 195,7
Årets vinst		569,6	402,5	532,1	466,3
				1 970,5	1 789,0
<b>Summa eget kapital</b>		<b>3 784,0</b>	<b>3 445,4</b>	<b>2 826,0</b>	<b>2 544,5</b>
<b>MINORITETSINTRESSEN</b>		<b>10,7</b>	<b>9,9</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>OBESKATTADE RESERVER</b>	23, 24	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>702,0</b>	<b>700,9</b>
<b>AVSÄTTNINGAR</b>					
Avsättningar till pensioner	25	1 467,0	1 423,5	1 467,0	1 423,5
Uppskjuten skatt	26	150,4	142,4	-	-
Övriga avsättningar		2,7	1,0	-	-
<b>Summa avsättningar</b>		<b>1 620,1</b>	<b>1 566,9</b>	<b>1 467,0</b>	<b>1 423,5</b>
<b>LÅNGFRISTIGA SKULDER</b>					
Skulder till kreditinstitut	27	-	134,5	-	-
Övriga skulder		36,0	31,0	-	-
<b>Summa långfristiga skulder</b>		<b>36,0</b>	<b>165,5</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
<b>KORTFRISTIGA SKULDER</b>					
Skulder till kreditinstitut		-	1,7	-	-
Leverantörsskulder		280,7	303,8	204,6	251,5
Skulder till koncernföretag		-	-	164,6	118,3
Aktuella skatteskulder		1,4	0,2	-	-
Övriga skulder	28	248,5	293,8	208,6	259,7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	345,3	330,5	254,8	261,4
<b>Summa kortfristiga skulder</b>		<b>875,9</b>	<b>930,0</b>	<b>832,6</b>	<b>890,9</b>
<b>SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER</b>		<b>6 326,7</b>	<b>6 117,7</b>	<b>5 827,6</b>	<b>5 559,8</b>
<i>Ställda säkerheter</i>	30	218,5	606,2	210,0	433,5
<i>Ansvarsförbindelser</i>	31	377,7	857,9	377,5	857,9

# KASSAFLÖDESANALYSER

(Mkr)	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2009	2008	2009	2008
<b>DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN</b>					
Resultat efter finansiella poster		788,7	595,5	733,2	556,6
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	32	309,0	300,5	273,5	260,2
		1 097,7	896,0	1 006,7	816,8
Betald skatt		-216,5	-272,0	-217,3	-252,9
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital</b>		<b>881,2</b>	<b>624,0</b>	<b>789,4</b>	<b>563,9</b>
<b>KASSAFLÖDE FRÅN FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITAL</b>					
Ökning/minskning av varulager		-4,0	-0,6	-4,5	0,3
Ökning/minskning av fordringar		52,6	37,2	105,1	37,2
Ökning/minskning av övriga kortfristiga placeringar		-110,9	45,5	-	-
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-55,2	-123,3	-78,0	-105,2
<b>Kassaflöde från den löpande verksamheten</b>		<b>763,7</b>	<b>582,8</b>	<b>812,0</b>	<b>496,2</b>
<b>INVESTERINGSVERKSAMHETEN</b>					
Förvärv av dotterföretag		-	-	-54,4	-6,0
Förvärv av anläggningstillgångar	33	-472,0	-377,5	-320,4	-285,4
Försäljning av anläggningstillgångar		59,1	74,3	57,0	69,9
Försäljning av dotterbolag		-	-	-	-
Ökning/minskning av långfristiga fordringar		5,0	0,4	-180,1	0,1
<b>Kassaflöde från investeringsverksamheten</b>		<b>-407,9</b>	<b>-302,8</b>	<b>-497,9</b>	<b>-221,4</b>
<b>FINANSIERINGSVERKSAMHETEN</b>					
Ökning/minskning av långfristiga skulder		-134,5	-1,6	-	-
Nyemission		210,0	-	210,0	-
Utbetald utdelning till minoritet		-2,9	-1,9	-	-
Utbetald utdelning		-441,0	-441,0	-441,0	-441,0
<b>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</b>		<b>-368,4</b>	<b>-444,5</b>	<b>-231,0</b>	<b>-441,0</b>
<b>ÅRETS KASSAFLÖDE</b>		<b>-12,6</b>	<b>-164,5</b>	<b>83,1</b>	<b>-166,2</b>
<b>LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS BÖRJAN</b>		<b>3 659,0</b>	<b>3 823,5</b>	<b>3 401,4</b>	<b>3 567,6</b>
<b>LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT</b>	34	<b>3 646,4</b>	<b>3 659,0</b>	<b>3 484,5</b>	<b>3 401,4</b>

# REDOVISNINGSPRINCIPER

## MODERBOLAG OCH KONCERN

*Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för stora företag om inget annat framgår av upplysningarna nedan. Redovisningsprinciperna har inte förändrats i förhållande till föregående år.*

### Koncernredovisning

Koncernredovisningen har upprättats med vägledning av Redovisningsrådets rekommendation RR 1:00 vilket bland annat innebär att den så kallade förvärvsmetoden tillämpas. Koncernens räkenskaper omfattar moderbolaget och alla dess dotterföretag. Dotterföretag utgör de företag där moderbolaget, direkt eller indirekt, innehar mer än 50 procent av rösterna och där innehavet är varaktigt. Intresseföretag avser de företag där moderbolaget, direkt eller indirekt, innehar mer än 20 procent av rösterna och där innehavet är varaktigt. I koncernens balansräkningar redovisas de enskilda bolagens obeskattade reserver uppdelade på eget kapital och uppskjuten skatt. I resultaträkningen redovisas uppskjuten skatt avseende årets förändring av obeskattade reserver.

### Intäktsredovisning

#### *Affärsområde Tandvård*

Intäkter redovisas i takt med att fastställda och med patienterna överenskomna åtgärder blivit utförda samt att ersättningsbegäran upprättats.

#### *Affärsområde Hälso- och sjukvård*

Hälso- och sjukvårdstjänster utförs huvudsakligen i enlighet med avtal och faktureras månatligen. Ersättningen är knuten till antal patientbesök samt typ av åtgärd med mera. Övriga tjänster redovisas i den takt de blivit utförda och ersättningsbegäran upprättats.

### Koncernbidrag

Bolaget följer Rådet för Finansiell Rapportering uttalande om redovisning av koncernbidrag (UFR2), vilket innebär att koncernbidrag redovisas efter sin ekonomiska innebörd. Koncernbidrag som lämnas respektive tas emot i syfte att minimera koncernens skatt redovisas som en minskning respektive ökning av fritt eget kapital.

### Pensioner

Del av koncernens pensionsförpliktelse tryggas genom avsättningar i balansräkningen i kombination med kreditförsäkring hos försäkringsföretag (FPG) och redovisas i balansräkningen under Avsättningar till pensioner. De förmånsbestämda pensionsåtagandena enligt PTP-planen tryggas genom Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse samt genom en, ej enligt Lag (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m m, gjord avsättning i moderbolagets balansräkning. PTP-planen är en allmän pensionsplan skapad för Praktikertjänst AB:s praktikanvariga vårdutövare. Den del av PTP-planens pensionsåtagande som inte täcks av pensionsstiftelsens förmögenhet och avsättningen i moderbolagets balansräkning redovisas som ansvarsförbindelse. Övriga pensionskostnader belastar rörelseresultatet som premier eller utbetalningar.

### Ränteintäkter och räntekostnader

Ränteintäkter och räntekostnader redovisas till nominellt belopp och i den period de hänförs till.

### Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt samt förändringar av uppskjuten skatt. Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på temporära skillnader som uppkommer mellan

redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. De temporära skillnaderna har huvudsakligen uppkommit genom avskrivningar på fastigheter, avsättningar till pensioner samt på skattemässiga underskott. I moderbolaget redovisas den uppskjutna skatten avseende de obeskattade reserverna som en del av de obeskattade reserverna.

### Värdering och avskrivning av materiella och immateriella anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar upptas i balansräkningen till koncernens anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. Avskrivningsperioderna för dessa tillgångar baseras på uppskattad nyttjandeperiod.

#### *Immateriella anläggningstillgångar*

Goodwill 10–15 %

#### *Materiella anläggningstillgångar*

Byggnader	2–4 %
Maskinell utrustning	5 %
Inventarier	15 %
Tjänstebilar	20 %
Datautrustning	20 %
Förbättringsutgifter på annans fastighet	5 %

Goodwill är föremål för löpande prövning där hänsyn tas till framtida kassaflöden. Bedömd nyttjandeperiod överstigande 5 år är baserad på förvärvade tillgångars strategiska värde samt långsiktigheten i innehavet av tillgången.

### Fordringar

Fordringar med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga fordringar redovisas som omsättningstillgångar. Fordringarna har upptagits till det lägsta värdet av nominellt belopp och det belopp varmed de beräknas inflyta.

### Varulager

Varulagret har värderats enligt Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2000:3. Värderingen har gjorts till det lägsta av anskaffnings- och verkligt värde.

### Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar värderas till det lägsta av anskaffnings- och verkligt värde.

### Likvida medel

Likvida medel omfattar kassa och bank samt placeringar i räntebärande värdepapper som omedelbart kan omvandlas till kontanta medel. Dessa placeringar har låg risk för värdeförändring. Räntebärande värdepapper utgörs av statsskuldväxlar, bank- och företagscertifikat samt bostadsobligationer. Dessa är placerade i två portföljer med olika lång duration (genomsnittlig återstående löptid). Penningmarknadsportföljens duration ska vara högst ett år och obligationsportföljens duration tillåts variera i intervallet 1–5 år.

### Leasing

Leasingavtal som klassificeras som finansiell leasing redovisas som anläggningstillgång i koncernbalansräkningen. Motsvarande förpliktelse att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som skuld. Övriga leasingavtal belastar rörelseresultatet. I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal som hyresavtal. Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över tiden.

# NOTER

## Not 1 Personal

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
<b>Medeltalet anställda under räkenskapsåret</b>				
Kvinnor	6 725	6 552	5 822	5 852
Män	1 950	1 983	1 819	1 873
<b>Totalt för bolaget</b>	<b>8 675</b>	<b>8 535</b>	<b>7 641</b>	<b>7 725</b>
<b>Medelantalet anställda omräknat till heltid under räkenskapsåret</b>				
Kvinnor	5 119	4 918	4 360	4 328
Män	1 635	1 647	1 528	1 563
<b>Totalt för bolaget</b>	<b>6 754</b>	<b>6 565</b>	<b>5 888</b>	<b>5 891</b>
<b>Könsfördelning i styrelse och företagsledning (antal)</b>				
<b>Styrelse och vd (antal)</b>				
Kvinnor	25	22	4	3
Män	65	57	6	7
<b>Totalt för bolaget</b>	<b>90</b>	<b>79</b>	<b>10</b>	<b>10</b>
<b>Vd och övrig företagsledning (antal)</b>				
Kvinnor	35	31	2	2
Män	36	29	4	3
<b>Totalt för bolaget</b>	<b>71</b>	<b>60</b>	<b>6</b>	<b>5</b>
<b>Löner och ersättningar, mkr</b>				
Styrelser och vd*)	20,1	16,8	6,5	6,0
Övriga anställda	2 700,2	2 489,5	2 322,2	2 208,5
	<b>2 720,3</b>	<b>2 506,3</b>	<b>2 328,7</b>	<b>2 214,5</b>
*) Varav tantiem eller motsvarande	1,9	1,5	0,7	0,7
<b>Sociala kostnader, mkr</b>				
Pensionskostnader för styrelser och vd	3,7	3,5	1,6	1,6
Pensionskostnader övriga anställda	689,3	647,6	655,7	627,8
Övriga sociala kostnader	994,2	974,4	870,5	875,2
	<b>1 687,2</b>	<b>1 625,5</b>	<b>1 527,8</b>	<b>1 504,6</b>
Kapitaliserat värde enligt avtal ingångna 1984 och 1985 om pensions- och andra förpliktelser för tidigare vd och vice vd	10,7	12,0	10,7	12,0

Ersättningar till styrelsen för moderbolaget ingår med 2 731 tkr (2 722 tkr). Beloppen inkluderar dagsersättningar till styrelsen samt arvode och ersättning enligt avtal till ordförande. Styrelsens ordförande har på årsbasis uppburit arvode om 220 tkr (218 tkr). Därutöver har ersättning enligt särskilt avtal utgått till ordföranden med 1 245 tkr (1 244 tkr) exklusive bilförmån.

Verkställande direktören har uppburit lön med 250 tkr (210 tkr) per månad exklusive bilförmån. Anställningsavtalet löper med 6 månaders uppsägningstid från vd's sida. Från bolagets sida gäller 18 månaders uppsägningstid. Vd omfattas av sedvanlig pensionsplan (ITP) med pensionsålder 62 år samt efterlevandepension enligt de regler som tillämpas för heltidsanställda tandläkare och läkare i Praktikertjänst AB. Utöver ITP-planen finns en kompletterande utfästelse om direkt pension att utbetalas från tidigast 62 år och under 5 år.

Ordförande och vd uppbur inga andra ersättningar för uppdrag inom koncernen.

I de dotterföretag där ersättning till vd utgår gäller sedvanlig pensionsplan (ITP/ITPK). Anställningsavtalen varierar mellan 3 och 12 månaders uppsägningstid från vd's sida. Från företagets sida varierar uppsägningstiden mellan 6 och 24 månader.

En lönekommitté bestående av samtliga bolagsstämмоvalda styrelserepresentanter har till uppgift att godkänna avtal om ersättningar för vd och övrig företagsledning i moderbolaget samt för vd i koncernföretag.

## Not 1 forts

Koncernledningens ersättning innehåller en fast och en rörlig ersättningsdel. Den rörliga delen kan maximalt uppgå till 35 procent av den fasta delen. Utfallet styrs av på förhand fastställda mål där den ena hälften utgör ekonomiska mål och den andra hälften ledarskapsrelaterade mål. Förslag till utfall granskas och godkänns av lönekommittén.

## Avsättning till pensionsstiftelse

Skattemässigt avdragsgill ersättning till Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse har skett med 50 mkr (100 mkr).

	Moderbolaget	
	2009	2008
<b>Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid</b>		
<b>Totalt</b>	<b>2,8</b>	<b>3,1</b>
<b>Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer %</b>	<b>1,7</b>	<b>2,1</b>
<b>Sjukfrånvaro fördelat på kön %</b>		
Kvinnor	3,2	3,4
Män	1,7	2,2
<b>Sjukfrånvaro per ålderskategori %</b>		
29 år och yngre	2,2	2,5
30 - 49 år	2,5	2,6
50 år och äldre	3,1	3,5

Uppgifterna avseende de olika grupperna för kön och ålder anges i procent av respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid.

## Not 2 Nettoomsättningens fördelning på verksamhetsgrenar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Affärsområde Tandvård	4 903,3	4 481,2	4 903,3	4 481,2
Affärsområde Hälso- och sjukvård	3 302,7	3 042,9	2 276,8	2 143,1
Övriga verksamheter	30,5	29,5	1,4	0,6
	<b>8 236,5</b>	<b>7 553,6</b>	<b>7 181,5</b>	<b>6 624,9</b>

## Not 3 Upplysning om revisorers arvoden

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
<b>Revisionsarvoden</b>				
Ernst & Young AB	-	0,5	-	0,1
Grant Thornton AB	-	0,1	-	0,1
Öhrlings	4,1	3,2	2,7	1,9
PricewaterhouseCoopers AB	4,1	3,8	2,7	2,1
<b>Andra arvoden</b>				
Grant Thornton AB	-	0,3	-	0,3
Öhrlings	1,1	0,5	1,0	0,5
PricewaterhouseCoopers AB	1,1	0,8	1,0	0,8
<b>Summa revisionsarvoden och andra arvoden</b>	<b>5,2</b>	<b>4,6</b>	<b>3,7</b>	<b>2,9</b>

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisning och bokföring samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförande av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

**Not 4** Resultat från andelar i koncernföretag

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Erhållna koncernbidrag	-	-	53,5	77,4
Aktieutdelning	-	-	2,5	7,8
Resultat vid försäljning av dotterföretag	-	-3,4	-	-
Nedskrivning av andelar i koncernföretag	-	-	-	-3,0
	0,0	-3,4	56,0	82,2

**Not 5** Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ränteutgifter	-	1,6	-	0,5
Ränteutgifter koncernföretag	-	-	1,2	0,5
	0,0	1,6	1,2	1,0

**Not 6** Övriga ränteutgifter och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ränteutgifter	23,0	43,1	9,6	29,1
Ränteutgifter koncernföretag	-	-	0,8	3,5
Resultat vid handel med värdepapper	163,1	140,7	124,1	139,3
	186,1	183,8	134,5	171,9

**Not 7** Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Räntekostnader hänförliga till pensionsskuld enligt FPG / PRI	-46,2	-65,6	-46,2	-65,6
Räntekostnader koncernföretag	-	-	-0,2	-4,3
Övriga räntekostnader och liknande	-9,9	-23,6	-5,3	-12,2
	-56,1	-89,2	-51,7	-82,1

**Not 8** Bokslutsdispositioner

	Moderbolaget	
	2009	2008
Avsättning till periodiseringsfond	-	-
Återföring av periodiseringsfond	-	104,6
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan	-1,1	7,6
	-1,1	112,2

**Not 9** Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Aktuell skattekostnad på årets resultat	-201,2	-191,2	-200,0	-191,6
Uppskjuten skatt avseende obeskattade reserver	-13,1	22,5	-	-
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-1,1	-20,5	-	-10,9
	-215,4	-189,2	-200,0	-202,5

**Not 10** Goodwill

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ingående anskaffningsvärde	126,2	127,8	103,1	104,3
Inköp	10,5	7,6	10,5	7,6
Försäljningar/utrangeringar	-10,1	-9,2	-5,2	-8,8
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	126,6	126,2	108,4	103,1
Ingående avskrivningar	-104,1	-102,9	-81,8	-80,7
Försäljningar/utrangeringar	8,7	6,1	3,8	6,0
Årets avskrivningar	-6,9	-7,3	-6,7	-7,1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-102,3	-104,1	-84,7	-81,8
Ingående nedskrivningar	-	-	-	-
Återförda nedskrivningar	-	-	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående planenligt restvärde	24,3	22,1	23,7	21,3

Moderbolagets goodwill omfattar inkråmsgoodwill och hyresrätter. I koncernen tillkommer koncerngoodwill hänförlig till företagsförvärv.

**Not 11** Byggnader och mark

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ingående anskaffningsvärde	459,7	406,2	83,3	83,3
Inköp	0,9	53,5	-	-
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	460,6	459,7	83,3	83,3
Ingående avskrivningar	-121,4	-112,9	-28,4	-27,0
Försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0	-	-
Årets avskrivningar	-9,3	-8,5	-1,2	-1,4
Utgående ackumulerade avskrivningar	-130,7	-121,4	-29,6	-28,4
Utgående planenligt restvärde	329,9	338,3	53,7	54,9
Taxeringsvärden				
Byggnader	161,4	161,4	118,4	118,4
Mark	95,2	95,9	82,4	82,4

**Not 12** Inventarier

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ingående anskaffningsvärde	2 546,6	2 542,0	2 240,1	2 224,2
Inköp	385,4	316,2	288,4	266,2
Försäljningar/utrangeringar	-281,2	-311,6	-235,4	-250,3
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 650,8	2 546,6	2 293,1	2 240,1
Ingående avskrivningar	-1 689,4	-1 669,8	-1 498,2	-1 463,9
Försäljningar/utrangeringar	237,1	252,8	193,2	199,6
Årets avskrivningar	-274,9	-272,4	-229,1	-233,9
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 727,2	-1 689,4	-1 534,1	-1 498,2
Ingående nedskrivningar	-2,0	-	-	-
Återförda nedskrivningar	0,7	-	-	-
Årets nedskrivningar	-	-2,0	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1,3	-2,0	0,0	0,0
Utgående planenligt restvärde	922,3	855,2	759,0	741,9
Anskaffningsvärde avseende finansiell leasing ingår med	81,2	82,5	-	-
Planenligt restvärde avseende finansiell leasing ingår med	42,5	33,1	-	-

**Not 13** Förbättringsutgifter på annans fastighet

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ingående anskaffningsvärde	196,6	210,7	139,5	131,0
Inköp	32,7	12,1	21,4	11,5
Försäljningar/utrangeringar	-3,8	-26,2	-3,8	-3,0
<b>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</b>	<b>225,5</b>	<b>196,6</b>	<b>157,1</b>	<b>139,5</b>
Ingående avskrivningar	-65,2	-73,7	-21,6	-19,7
Försäljningar/utrangeringar	2,3	20,2	2,2	2,9
Årets avskrivningar	-9,3	-11,7	-4,7	-4,8
<b>Utgående ackumulerade avskrivningar</b>	<b>-72,2</b>	<b>-65,2</b>	<b>-24,1</b>	<b>-21,6</b>
<b>Utgående planenligt restvärde</b>	<b>153,3</b>	<b>131,4</b>	<b>133,0</b>	<b>117,9</b>

**Not 14** Pågående nyanläggningar

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ingående anskaffningsvärde	-	-	-	-
Inköp/utbetalningar under året	65,0	-	-	-
<b>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</b>	<b>65,0</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Ingående avskrivningar	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-	-	-	-
<b>Utgående ackumulerade avskrivningar</b>	<b>0,0</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Utgående planenligt restvärde</b>	<b>65,0</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

**Not 15** Andelar i koncernföretag

31 dec	Moderbolaget	
	2009	2008
Ingående anskaffningsvärde	367,4	364,4
Inköp	54,4	3,0
Försäljningar	-	-
<b>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</b>	<b>421,8</b>	<b>367,4</b>
Ingående nedskrivningar	-18,5	-18,5
Årets nedskrivningar	-	-
<b>Utgående ackumulerade nedskrivningar</b>	<b>-18,5</b>	<b>-18,5</b>
<b>Utgående bokfört värde</b>	<b>403,3</b>	<b>348,9</b>

**Not 16** Andelar i koncernföretag

	Organisationsnr	Företagets säte	Antal aktier	Kapital-/röstandel	Bokfört värde
Barnbördshuset Stockholm AB	556612-0290	Stockholm	510	51%	2,0
CityAkuten i Praktikertjänst AB	556193-0693	Stockholm	110 000	100%	11,4
EduCare Fastigheter AB	556282-3350	Stockholm	10 000	100%	112,8
Fastighetsbolaget Tranhalsen AB	556622-5487	Stockholm	100	100%	0,1
Frösunda Vårdcentrum AB	556480-3871	Solna	5 000	100%	0,1
Löwet ASIH AB	556140-4582	Stockholm	10 000	100%	1,0
Medicinsk Röntgen AB	556062-0204	Stockholm	100 000	100%	21,4
Mekodent Företagskonsult AB	556076-8292	Stockholm	10 000	100%	1,2
Närsjukvården Österlen AB	556028-6386	Stockholm	100 000	100%	20,0
Praktikerinvest AB	556076-8300	Stockholm	500 000	100%	149,0
Praktikertjänst Försäkring AB	516406-0450	Stockholm	45 000	100%	45,0
Praktikertjänst Geriatrik AB	556743-1951	Stockholm	30 000	100%	3,0
Praktikertjänst Närsjukvård AB	556596-1587	Stockholm	100	100%	0,1
Praktikertjänst Psykiatri AB	556627-5458	Stockholm	20 000	100%	2,5
Prodentus AB	556168-8895	Stockholm	1 000	100%	0,0
Proliva AB	556193-0701	Stockholm	10 000	100%	1,0
PTJ Resurs AB	556559-7415	Stockholm	2 000	100%	0,0
Radius Sjukvård AB	556453-8915	Stockholm	10 500	100%	14,6
Rehab Station Stockholm Holding AB	556472-1958	Solna	5 000	100%	0,0
Ryggkirurgiska Kliniken i Strängnäs AB	556297-1290	Strängnäs	15 500	100%	2,1
Skyclinic Praktikertjänst AB	556478-4162	Stockholm	40	100%	2,5
Southern California Real Estate AB	556386-3314	Stockholm	50 000	100%	6,7
Stockholm Heart Center AB	556380-0431	Stockholm	10 000	100%	5,8
Åre Hälsa & Natur AB	556329-1375	Åre	10 000	100%	1,0
<b>Utgående bokfört värde</b>					<b>403,3</b>



**Not 17** Fordringar hos koncernföretag

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ingående fordran			13,0	13,0
Utlåning under året			180,8	0,0
Amortering under året			-	-
<b>Utgående bokfört värde</b>	<b>193,8</b>	<b>13,0</b>		

**Not 18** Andra långfristiga värdepappersinnehav

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ingående anskaffningsvärde	24,8	25,1	-	-
Nedskrivningar	-	-0,3	-	-
<b>Utgående ackumulerade anskaffningsvärden</b>	<b>24,8</b>	<b>24,8</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
<b>Utgående bokfört värde</b>	<b>24,8</b>	<b>24,8</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>

**Not 19** Andra långfristiga fordringar

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Ingående fordran	28,8	29,2	11,3	11,7
Utlåning under året	0,7	1,3	-	1,3
Amortering under året	-3,0	-1,4	-0,4	-1,4
Omklassificering till kortfristig fordran	-2,7	-0,3	-0,3	-0,3
<b>Utgående fordran</b>	<b>23,8</b>	<b>28,8</b>	<b>10,6</b>	<b>11,3</b>
<b>Utgående bokfört värde</b>	<b>23,8</b>	<b>28,8</b>	<b>10,6</b>	<b>11,3</b>

**Not 20** Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Förutbetalda hyror	17,7	18,2	3,3	4,5
Upplupna intäkter	79,0	57,3	67,4	47,5
Förutbetalda kostnader	72,5	82,9	59,8	69,5
	<b>169,2</b>	<b>158,4</b>	<b>130,5</b>	<b>121,5</b>

**Not 21** Övriga kortfristiga placeringar

31 dec	Koncernen	
	2009	2008
Svenska noterade aktier, marknadsvärde 137,8 mkr	130,8	29,1
Utländska noterade aktier	24,6	19,8
Strukturerade produkter, ränterelaterade	45,3	50,4
Strukturerade produkter, aktierelaterade	56,8	58,1
Övriga kortfristiga placeringar	56,5	45,7
	<b>314,0</b>	<b>203,1</b>

**Not 22** Eget kapital

Koncernen	Aktiekapital	Bundna reserver	Överkursfond	Fria reserver
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	450,0	925,3	127,0	1 943,1
Nyemission	100,0		110,0	
Förskjutning mellan bundet och fritt eget kapital		14,7		-14,7
Utdelning				-441,0
Årets vinst				569,6
<b>Belopp vid årets utgång</b>	<b>550,0</b>	<b>940,0</b>	<b>237,0</b>	<b>2 057,0</b>

Moderbolaget	Aktiekapital	Reservfond	Överkursfond	Fritt eget kapital
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	450,0	305,5	127,0	1 662,0
Nyemission	100,0		110,0	
Utdelning				-441,0
Koncernbidrag				-26,6
Skatt hänförlig till koncernbidrag				7,0
Årets vinst				532,1
<b>Belopp vid årets utgång</b>	<b>550,0</b>	<b>305,5</b>	<b>237,0</b>	<b>1 733,5</b>

**Not 23** Obeskattade reserver

31 dec	Moderbolaget	
	2009	2008
Periodiseringsfonder, Not 24	451,7	451,7
Avskrivning utöver plan	250,3	249,2
	<b>702,0</b>	<b>700,9</b>
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver	184,6	184,3

**Not 24** Periodiseringsfonder

31 dec	Moderbolaget	
	2009	2008
Taxeringsår		
2005	139,9	139,9
2006	97,0	97,0
2007	123,0	123,0
2008	91,8	91,8
2009	-	-
2010	-	-
	<b>451,7</b>	<b>451,7</b>

**Not 25** Avsättningar till pensioner

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
PRI	1 207,0	1 163,5	1 207,0	1 163,5
Avsättning till pensioner övrigt*	260,0	260,0	260,0	260,0
	<b>1 467,0</b>	<b>1 423,5</b>	<b>1 467,0</b>	<b>1 423,5</b>

\* Ej tryggt enligt Lag (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelser m m.

**Not 26** Uppskjuten skatt

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Uppskjutna skatteskulder avseende obeskattade reserver	216,7	209,8	-	-
<i>Avgår:</i>				
Uppskjutna skattefordringar avseende temporära skillnader*	66,3	67,3	70,0	70,0
	<b>150,4</b>	<b>142,5</b>	<b>70,0</b>	<b>70,0</b>

\* 68,4 mkr (68,4 mkr) avser uppskjuten skatt i koncernen och moderbolaget avseende avsättning till pensioner övrigt.

**Not 27** Långfristiga skulder

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Den del av långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än 5 år efter balansdagen uppgår till:				
Skulder till kreditinstitut	-	126,1	-	-
	0,0	126,1	0,0	-
Den del av långfristiga skulder som förfaller till betalning inom 5 år efter balansdagen uppgår till:				
Skulder till kreditinstitut	-	8,4	-	-
Övriga skulder	36,0	31,0	-	-
	36,0	39,4	-	-
Utgående bokfört värde	36,0	165,5	-	-
För de långfristiga skulderna har nedan angivna säkerheter ställts				
Skuld till kreditinstitut				
Fastighetsinteckningar	-	145,0	-	-
Företagsinteckningar	19,1	19,1	-	-

**Not 28** Övriga skulder

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Arbetsgivaravgifter	78,0	77,5	69,2	69,4
Personalens källskatt	94,9	94,9	85,2	87,0
Praktikertjänst AB:s Pensionsstiftelse	50,0	100,0	50,0	100,0
Övriga skulder	25,6	21,4	4,2	3,3
	248,5	293,8	208,6	259,7

**Not 29** Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Semesterlöneskuld och upplupna löner	86,6	73,1	56,9	51,5
Upplupna sociala avgifter	28,5	21,7	17,1	15,7
Särskild löneskatt	161,6	175,5	152,6	169,9
Övriga upplupna kostnader	48,2	46,7	25,2	21,3
Förutbetalda intäkter	20,4	13,5	3,0	3,0
	345,3	330,5	254,8	261,4

**Not 30** Ställda säkerheter

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Fastighetsinteckningar	-	368,6	-	223,5
Företagsinteckningar	218,5	237,6	210,0	210,0
	218,5	606,2	210,0	433,5

**Not 31** Ansvarsförbindelser

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Garantiförbindelser	25,5	28,9	25,3	28,9
Pensionsförpliktelser	352,2	829,0	352,2	829,0
	377,7	857,9	377,5	857,9

**Not 32** Justering för poster som inte ingår i kassaflödet m m

	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Avskrivningar	299,7	301,7	241,9	247,2
Avsättningar till pensioner	43,5	26,2	43,5	26,2
Realisationsresultat	-11,9	-0,9	-11,9	-13,2
Övrigt	-22,3	-26,5	-	-
	309,0	300,5	273,5	260,2

**Not 33** Förvärv av anläggningstillgångar

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Immateriella anläggningstillgångar	10,4	7,6	10,4	7,6
Materiella anläggningstillgångar	461,6	369,9	310,0	277,8
	472,0	377,5	320,4	285,4

**Not 34** Likvida medel

31 dec	Koncernen		Moderbolaget	
	2009	2008	2009	2008
Räntebärande värdepapper	3 369,2	2 466,7	3 240,9	2 247,2
Kassa och bank	277,2	1 192,3	243,6	1 154,2
Likvida medel vid årets slut	3 646,4	3 659,0	3 484,5	3 401,4

Räntebärande värdepapper utgörs av statsskuldväxlar, bank- och företagscertifikat samt bostadsobligationer. Dessa är placerade i två portföljer med olika lång duration (genomsnittlig återstående löptid). Penningmarknadsportföljens duration ska vara högst ett år. Obligationsportföljens duration tillåts variera i intervallet 1-5 år.

Stockholm den 16 mars 2010

Anders Jonsson  
Ordförande

Eugen Steiner

Pontus Ljunggren

Anders Lindh  
Vice ordförande

Karin Kronstam

Anders Ström  
Arbetsgillarrepresentant

Carin Wibäck

Per Winberg

Ann-Marie Bengtsson  
ArbetsgillarrepresentantCarola Lemne  
Verkställande direktörVår revisionsberättelse har avgivits den 17 mars 2010  
Öhrlings PricewaterhouseCoopers ABCatarina Ericsson  
Auktoriserad revisorBodil Björk  
Auktoriserad revisor

# REVISIONSBERÄTTELSE

## Till årsstämman Praktikertjänst AB

Org nr 556077-2419

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Praktikertjänst AB för år 2009. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 35–46. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot

eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 17 mars 2010

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

**Catarina Ericsson**  
Auktoriserad revisor

**Bodil Björk**  
Auktoriserad revisor

# DOTTERBOLAG

## **Barnbördshuset Stockholm AB**

(BB Stockholm)  
Danderyds Sjukhus  
182 88 Stockholm  
tfn 08-655 78 88  
fax 08-755 28 80  
mailbox@bb.ptj.se  
www.bbstockholm.se

## **CityAkuten i Praktikertjänst AB**

Brunnsgatan 21 B  
111 38 Stockholm  
tfn 08-545 134 50  
fax 08-545 134 69  
info@cityakuten.se  
www.cityakuten.se

## **EduCare Fastigheter AB**

103 55 Stockholm  
tfn 08-789 40 00

## **Löwet ASIH AB**

Löwenströmska sjukhuset  
194 89 Upplands Väsby  
tfn 08-586 210 20  
fax 08-590 708 34  
info.lowetasih@ptj.se  
www.lowetasih.se

## **Medicinsk Röntgen AB**

Sveavägen 64  
111 34 Stockholm  
tfn 08-402 09 50  
fax 08-411 25 55  
kontoret@mrab.se  
www.medicinskrontgen.se

## **Mekodent Företagskonsult AB**

Sveavägen 64  
111 34 Stockholm  
tfn 08-20 16 00  
fax 08-411 96 30  
info@mekodent.se  
www.mekodent.se

## **Praktikerinvest AB**

103 55 Stockholm  
tfn 08-789 40 00

## **Praktikertjänst Försäkring AB**

103 55 Stockholm  
tfn 08-789 40 00

## **Praktikertjänst Geriatrik AB**

103 55 Stockholm  
tfn 08-789 40 00  
www.handengeriatriken.se

## **Praktikertjänst Psykiatri AB**

103 55 Stockholm  
tfn 08-789 40 00  
www.jarvapsykatrin.se

## **Rehab Station Stockholm AB**

Frösundaviks allé 13  
169 89 Solna  
tfn 08-555 44 000  
fax 08-555 44 151  
info@rehabstation.se  
www.rehabstation.se

## **Ryggkirurgiska kliniken i Strängnäs AB**

Löt  
645 94 Strängnäs  
tfn 0152-263 00  
fax 0152-263 70  
info@ryggkirurgiska.se  
www.ryggkirurgiska.se

## **Skyclinic Praktikertjänst AB**

Box 174  
190 46 Stockholm-Arlanda  
tfn 08-797 93 00  
info.tvasc@ptj.se  
info.hsasc@ptj.se  
www.arlandaskyclinic.se

## **Southern California**

### **Real Estate AB (SCREAB)**

Box 3062  
103 61 Stockholm  
tfn 08-789 40 00

## **Stockholm Heart Center AB**

Kungsgatan 38  
111 35 Stockholm  
tfn 08-505 215 00  
fax 08-505 215 01  
info@stockholmheartcenter.se  
www.stockholmheartcenter.se





Adress: 103 55 Stockholm. Besöksadress: Adolf Fredriks Kyrkogata 9A  
Telefon: 08-789 40 00. Fax: 08-412 49 45. [www.praktikertjanst.se](http://www.praktikertjanst.se)